

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**TRESTNÁ ČINNOST PÁCHANÁ V SOUVISLOSTI
S DIVÁCKÝM NÁSILÍM NA FOTBALOVÝCH
STADIONECH**

Autor práce: Jakub Kopecký

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: JUDr. Jiří Hruška Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Jakub Kopecký

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Trestná činnost páchaná v souvislosti s diváckým násilím na fotbalových stadionech

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Criminal Activity committed in regard to violence at football stadiums

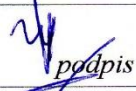
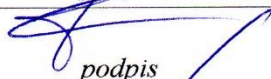
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): JUDr. Jiří Hruška Ph.D.

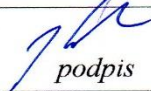
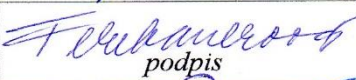
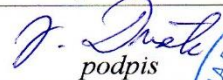
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2019

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je podrobná charakteristika trestné činnosti páchané v souvislosti s diváckým násilím. Dalším (vedlejším) cílem bude naznačení postupu při analýze rizik na stadionech a následná reakce odpovědných orgánů v podobě aplikace bezpečnostních opatření proti těmto rizikům.

Student: Jakub Kopecký	30.4.2019 datum	 podpis
Vedoucí práce: JUDr. Jiří Hruška Ph.D.	4.5.2019 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12.5.19 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	21.5.19 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	23.5.2019 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jiřímu Hruškovi Ph.D. za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KOPECKÝ, J. *Trestná činnost páchaná v souvislosti s diváckým násilím na fotbalových stadionech : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 61 s. Vedoucí bakalářské práce : JUDr. Jiří Hruška Ph.D.

Klíčová slova: divácké násilí, fanoušci, trestné činy, bezpečnostní opatření, stadion

Bakalářská práce je zaměřena na trestnou činnost páchanou v souvislosti s diváckým násilím na stadionech. V práci jsou vymezeny základní pojmy jako je divácké násilí, agrese, vandalismus, subkultura, fanoušci, diváci a chuligáni. Dále je v práci obsažený i výčet trestných činů, kterých se fanoušci fotbalových utkání dopouštějí nebo by se mohli dopustit v souvislosti s diváckým násilím na stadionech. V další části práce jsou uvedena bezpečnostní opatření stadionu a postih projevů diváckého násilí. Nakonec je práce doplněna analýzou bezpečnostní situace na stadionu SK Dynamo České Budějovice a.s., získanou pomocí rozhovoru a využitím informací z internetu.

ABSTRACT

KOPECKÝ, J. *Criminal Activity committed in regard to violence at football stadiums* : Bachelor Thesis. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2020. 61 p. Supervisor : JUDr. Jiří Hruška Ph.D.

Key words: crowd violence, fans, crimes, security precautions, stadium

This bachelor thesis is focused on crimes related with the crowd violence at the stadiums. Basic terms as crowd violence, aggression, vandalism, subculture, fans, spectators and hooligans are defined in the thesis. This thesis also includes the list of crimes committed by the fans of football matches or the crimes that could be committed in context of the crowd violence. In the next part of the thesis, there are security precautions of the stadium as well as the sanctions of the crowd violence. The last part is aimed on the analysis of the security situation at the stadium of SK Dynamo České Budějovice a.s., obtained through the interview and also by using information from the internet.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Fenomén diváckého násilí.....	12
3 Výklad základních pojmů	15
3.1 Agrese.....	15
3.2 Násilí.....	17
3.3 Subkultura.....	19
3.4 Vandalismus	20
4 Typologie „problémových fanoušků“	21
4.1 Diváci	21
4.2 Fanoušci.....	22
4.3 Ultras	22
4.4 Chuligáni	22
4.4.1 Typologie chuligánů.....	23
4.4.2 Sociologický a psychologický náhled na chuligány	25
4.5 Roligans.....	26
5 Právní kvalifikace skutku – protiprávní jednání na stadionech	26
5.1 Násilí proti úřední osobě	27
5.2 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.....	29
5.3 Ublížení na zdraví a těžké ublížení na zdraví.....	30
5.4 Obecné ohrožení.....	31
5.5 Výtržnictví.....	32
5.6 Rvačka	33
5.7 Poškození cizí věci	34
5.8 Loupež, krádež	34

5.9	Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod	35
6	Bezpečnostní opatření a postih projevů diváckého násilí	37
6.1	Policie ČR.....	37
6.2	Obecní policie.....	37
6.3	Pořadatelská služba	38
6.4	Fotbalový klub.....	39
6.5	UEFA a FIFA	39
6.6	FAČR.....	39
6.7	Evropská unie	40
6.8	Rada Evropy	40
6.9	Postih projevů diváckého násilí.....	42
6.10	Analýza bezpečnostní situace na fotbalovém stadionu SK Dynamo České Budějovice a.s.	43
	Závěr	52
	Seznam použitých zdrojů	54
	Seznam obrázků	59

Úvod

Divácké násilí je v poslední době řazeno mezi společenské jevy, které znepokojivým způsobem narušují veřejný pořádek. Ačkoli nedosahuje takového nebezpečí jako organizovaný zločin nebo terorismus, stává se pro společnost určitou hrozbou, zejména pro slušné diváky na fotbalovém stadionu a v jeho okolí. Trestná činnost páchaná v souvislosti s diváckým násilím na fotbalových stadionech je negativní společenský jev, se kterým se lze setkat na mnoha stadionech. S problematikou diváckého násilí se potýkají fotbalové kluby nejen z Evropy, ale například i z Ameriky. Nutno podotknout, že Česká republika není výjimkou, i na tuzemských stadionech nezdědka dochází k nepokojům a protiprávním jednáním. Ačkoli je divácké násilí v České republice menším problémem než v jiných zemích, nelze ho podceňovat a brát na lehkou váhu. V souvislosti se sportovním utkáním a negativním chováním osob na stadionu vznikají situace, kdy dochází k ohrožení zdraví a života osob a také značné škody na majetku.

Autor práce se rozhodl pro zpracování tohoto tématu z důvodu jeho aktuálnosti a dlouhodobého osobního zájmu o danou problematiku. Fotbalové prostředí je mu dobře známé, neboť fotbal od mala hraje, je fotbalovým fanouškem a zajímá se o všechny zajímavosti s ním spojené. Zároveň byl svědkem několika případů diváckého násilí na různých stadionech.

Práce je členěna do šesti kapitol, v nichž se autor zabývá problematikou daného jevu. První kapitola obsahuje stanovené cíle a zvolenou metodiku práce. V druhé kapitole je charakterizován fenomén diváckého násilí, jeho příčiny a dopady na společnost, jak se projevu a jak jej omezit. V další kapitole jsou popsány základní pojmy související s touto problematikou, přičemž důraz je kladen zejména na pojmy násilí a agrese, které jsou tématu velmi blízké. V části následující se nachází typologie problémových fanoušků. Pátá kapitola se zaměřuje na právní kvalifikaci skutku, v ní jsou popsány nejčastější trestné činy, kterých se fanoušci dopouštějí nebo se mohou dopustit v souvislosti s diváckým násilím.

V šesté kapitole jsou blíže charakterizována jednotlivá bezpečnostní opatření na stadionu Dynamo České Budějovice, které zamezují páchání této protiprávní činnosti. Dále je zde obsažen možný postih projevů diváckého násilí včetně možnosti uložení trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Na závěr autor přidává svůj

komentář k bezpečnostní situaci na Českobudějovickém stadionu a navrhuje některá opatření, která by mohla přispět k zajištění vyšší míry bezpečnosti na stadionu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Bakalářská práce se věnuje problémům spojeným s trestnou činností páchanou v souvislosti s diváckým násilím na fotbalových stadionech. Hlavním cílem je podrobná charakteristika této trestné činnosti. Druhým cílem je naznačení postupu při analýze rizik na stadionech a následná reakce odpovědných orgánů v podobě aplikace bezpečnostních opatření proti těmto rizikům z důvodu komplexnosti je práce doplněna o analýzy bezpečnostní situace na stadionu SK Dynamo České Budějovice a.s. a komentář autora práce zahrnující také návrhy na podporu zachování bezpečnosti.

Ke splnění prvního cíle práce je čerpáno zejména z odborné literatury, komentáře trestního zákoníku a částečně také z internetových zdrojů. Druhý cíl je dosažen za pomoci studia dokumentů určených pro fotbalové kluby vydaných ministerstvem vnitra a informací získaných z internetových zdrojů. Při analýze bezpečnostní situace na Českobudějovickém fotbalovém stadionu byly využity informace včetně, plánu rozestavení pracovníku bezpečnostní a personální agentury, získané z rozhovoru s generálním sekretářem fotbalového klubu SK Dynamo České Budějovice a.s. Mgr. Milanem Čadkem a doplněné o informace získané z internetových stránek klubu.

V teoreticko-metodické analýze základního problému je v projektu bakalářské práce uvedeno, že pro praktickou část bude využito výzkumné techniky kvantitativního dotazníkového šetření. Po konzultaci s vedoucím práce není tato výzkumná technika v práci uvedena a je nahrazena bezpečnostní analýzou, která zahrnuje získání informací z internetových zdrojů a z rozhovoru s generálním sekretářem fotbalového klubu. Autor práce společně s jejím vedoucím se shodují, že použitá metoda je pro přínos práce mnohem efektivnější a účinnější.

2 Fenomén diváckého násilí

V České republice nelze najít přesnou definici, která by charakterizovala pojem divácké násilí. Nejčastěji je tedy divácké násilí bráno za protiprávní, nebezpečné a násilné chování fotbalových diváků, které se odehrává na fotbalových stadionech i mimo ně. Zejména v okolí a blízkosti stadionů nebo při přesunu na stadion, ať už se jedná o přesun pěší nebo dopravními prostředky. Pokud se stane takovéto negativní jednání, je velice častým jevem, že je to jednání plánované, které mívá manifestační či opakovaný charakter a obsahuje celou řadu protiprávních aktů (například, ohrožování zdraví a životů ostatních lidí na stadionu i mimo něj, rasistické urážky nebo poškozování majetku). Jelikož je divácké násilí souhrnem více problematických jevů, je nutné na něj reagovat a řešit ho komplexně. Typickým rysem, který charakteristický pro projevy diváckého násilí je, že osoby páchající divácké násilí jednají v uzavřené skupině, která je sjednocena především díky příslušnosti k oblíbenému klubu nebo reprezentaci dané země.¹ Negativní chování (vandalismus, rvačky, výtržnictví, napadání rozhodčích, hráčů i ostatních lidí na stadionu) je určitá forma diváckého násilí, která se stala součástí fotbalových zápasů. V souvislosti s diváckým násilím a fotbalem se začaly vyskytovat také projevy rasismu, antisemitismu, xenofobie, nacionálního šovinismu a také projevy politického extremismu. Tento fenomén chování bývá často nazýván fotbalovým chuligánstvím.²

Na násilí páchané při sportovních utkáních nelze nahlížet pouze jako na ojedinělé excesy. Incidenty vzniklé na fotbalových stadionech mají mnohdy pro své okolí nebezpečnější dopad než si lze vůbec představit. Pokud dojde ke spáchání násilného deliktu na zaplněném stadionu, který je zaplněn několika tisíci diváky, majetkové škody mohou být značné a může dojít také k ublížení na zdraví více osob. I přestože je sport spojován zejména s hodnotami lidského porozumění a poměřování sil v přátelském pojetí, násilí, k němuž dochází na stadionech, naprosto podrývá tyto základní hodnoty novodobé společnosti.³

Organizátoři sportovních akcí se s diváckým násilím a pouličními nepokoji setkávají již několik desetiletí. Zatímco se akademická obec snaží najít hlavní příčiny diváckého

---

¹ *Bezpečnostní politika Ministerstvo vnitra: kriminalita, divácké násilí* [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2020-25-2]. str. 30 Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

² MAREŠ, Miroslav, Josef SMOLÍK a Marek SUCHÁNEK. *Fotbalové chuligány: Evropská dimenze subkultury*. Centrum strategických studií, Brno: Barrister & Principal, 2004, s. 183.

³ *Prevence diváckého násilí při sportovních utkání - role místních a regionálních orgánů veřejné správy v prevenci násilí při sportovních utkání*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2006, s. 12., bez ISBN

násilí, mezinárodní instituce, vlády i místní samospráva společně s fotbalovými kluby, sportovními spolky a zúčastněnými jednotlivci se pokoušejí zabránit a předejít násilí páchaném fanoušky na fotbalových zápasech. „*Po velkých neštěstích se v osmdesátých letech minulého století navrhla Rada Evropy novou mezinárodní Úmluvu, která zakotvila pravidla pro prevenci a potírání diváckých násilností a porušování práva při sportovních utkáních.*“⁴ Evropská úmluva o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních událostech, a zvláště při fotbalových zápasech, (dále jen Evropská úmluva) byla přijata roku 1985 ve Štrasburku. V Evropské úmluvě je divácké násilí vymezeno jako jednání, které v souvislosti s fotbalovým zápasem nebo sportovní akcí způsobuje fyzickou újmu osobám na stadionu, škody na majetku, a narušuje bezproblémový chod veřejného pořádku.⁵ V roce 2016 Evropskou úmluvu nahradila Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích. Evropská úmluva byla nahrazena novým dokumentem z důvodu toho, že její obsah nereflektoval příklady správné praxe, které vyšly najevo v posledních letech.

Jak už bylo výše zmíněno, problém diváckého násilí se týká v největší míře fotbalu a jde o problém světový. Mimo Evropu je divácké násilí rozšířené také do zemí severní Afriky a střední a jižní Ameriky. V těchto zemích má fotbal svou dlouholetou tradici. Současná podoba organizovaného fotbalového násilí vznikla v šedesátých letech dvacátého století. Stejně jako samotný fotbal tak i divácké násilí s ním spojené pochází z Velké Británie. Z Anglie se do zbytku Evropy tento jev dostal díky výjezdům anglických chuligánů za svými kluby na pohárová nebo mezinárodní utkání na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. Divácké násilí tehdy přišlo i do Československa.⁶ Jednou z příčin vzrůstu diváckého násilí v 80. letech 20. století v Československu byl zvyšující se odpor mladistvých proti totalitnímu režimu. Fotbalové chuligánství se stalo formou vzdoru proti způsobu života dle idejí komunistického režimu a potřebou utéci ze zažitého stereotypu a frustrace doby. S tímto plně souvisela i touha přiblížit se stylu života v západních zemích a ponechat průchod agresí a vzteku. Na českém území se divácké násilí vyvíjelo ve dvou etapách. První etapa se nazývala pre-chuligánská, která se vyznačovala neorganizovaným fotbalovým násilím, výtržnostmi a vandalismem. Druhá

---

⁴ Prevence diváckého násilí při sportovních utkání - role místních a regionálních orgánů veřejné správy v prevenci násilí při sportovních utkání. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2006, s. 12., bez ISBN

⁵ Bezpečnostní politika Ministerstvo vnitra: kriminalita, divácké násilí [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2020-25-2]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

⁶ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s.14

se nazývá moderní fotbalové chuligánství, které se vyznačuje organizovanými gangy.⁷ Do druhé etapy patří skupiny skinheads a fotbalových chuligánů, kteří mezi lety 1993–1995 pronikli do kotlů Sparty, Slavie, Baníku, Brna a Liberce, kde si postupně vydobyli silné postavení. Etapa moderního fotbalového chuligánství zasahuje i do současnosti a na našem území lze najít okolo 30 chuligánských gangů.⁸

---

⁷ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004, s. 129-130

⁸ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 280. s. 135-137..

3 Výklad základních pojmů

Aby byla komplexně pochopena celá problematika diváckého násilí, je třeba si nejprve vymezit základní pojmy. Tyto jevy totiž mohou být příčinami, které velmi často vedou k vyvolání diváckého násilí nebo ho nějakým způsobem ovlivňují. Pojmů v oblasti diváckého násilí lze najít celou řadu, autor práce proto vybral takové, které lze pokládat za nejvýznamnější.

3.1 Agrese

Stejně jako tomu je u emocí, ani pro výraz agrese nelze najít jednotnou definici. Za to je možné nacházet různé teorie, které jí vysvětlují. Lze říci, že agrese je synonymum slov násilí či brutalita. Různé výklady pojmu agrese lze najít v odborné literatuře a to např. vzdor, urážky, záchvaty zuřivosti, působení škody, rozbíjení věcí kolem sebe, různé způsoby ublížení na zdraví jako jsou mlácení, bodnutí nožem nebo střelba z pistole, krádeže, vloupání, vydírání a dále také válka, okupační akce a povstání. Agrese je určitý typ škodlivého chování, kterým jsou působeny fyzické i psychické škody. Velice důležité je, zda pachatel spáchal škody záměrně tedy úmyslně nebo zda je spáchal nevědomě tedy nedbalostně. Dle psychoanalytické teorie⁹ dva směry agrese. Jedním z nich je vrozený pud nebo potenciál a druhý je odvozen ze škodlivých a restriktivních vlivů výchovy v raném dětství. Předpoklad prvního směru je základem práce etologa Konrada Lorenze „Tak zvané zlo“, který odvozuje podstaty takového chování z analogických závěrů zkoumání zvířat. Druhý směr představuje hypotéza frustrace, jejímž autorem je J. Dollard aj., z této hypotézy je patrné, že agrese je pokaždé důsledkem frustrace. Oba směry tak shodně agresii připisují katarzní efekt redukující napětí. To znamená, že agrese plní funkci odreagování plus sama o sobě uspokojuje.¹⁰

Agresi lze chápat i jako narušení práv jiného člověka násilným způsobem, jako asertivní jednání nebo také jako ofenzivní jednání nebo procedura. Pomocí agrese je člověk často nucen překonávat své závislosti, nabývat pocit sebejistoty a vědomí, že bojuje za svá práva. Formy agrese je tedy velice těžké rozlišit, existují formy, kterých bychom se rádi zbavili a existují také formy, které musíme mít, abychom přežili.¹¹

---

⁹ *Psychoanalytická teorie osobnosti, Analytická teorie osobnosti* [online]. 2007, 28.1.2007 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://kamama.estranky.cz/clanky/psychologie/psychoanalyticka-teorie-osobnosti_-analyticka-teorie-osobnosti.html

¹⁰ FÜRST, Maria. *Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy*. Olomouc: Votobia, 1997. s. 129-133.

¹¹ ČERMÁK, Ivo. *Lidská agrese a její souvislosti*. Žďár nad Sázavou: Fakta, 1998. s. 54-55.

- **Agrese jako naučený způsob chování**

Agresi lze také chápat jako naučený způsob chování. Tuto tendenci jednat agresivně se člověk naučí přímým nebo zástupným zpevněním. Přitom je agrese viděna jako obvyklý způsob chování nelišící se od jiných. Přímým zpevněním je myšleno to, že za agresivní chování je osobě poskytována určitá odměna. Jelikož takové chování vede k úspěchu (např. protivník se vzdá nebo je zastrašen), tento typ chování se osvědčí a člověk ho potom používá i nadále, čímž se mu automatizuje a zároveň se ho učí. Agresi je možné rozumět aktivitu, které jsou účinné, protože eliminují poruchy, které vyvolávají hrozby pro organismus. K učení agrese zástupným zpevněním může docházet sledováním osob, jejichž agresivní chování je úspěšné. Toto sledování může probíhat v rodině, v kruhu známých, ve škole a také v médiích (zejména ve filmech a v televizi.)¹²

- **Kognitivní vlivy na agresi**

Kognitivní koncepty byly přijaty podle teorie učení do nových modelů agrese. Rozhodujícím kritériem pro agresivní chování je očekávání, že svým jednáním osoba uspěje. Agresivní chování se vyskytuje velmi často, a to z toho důvodu, protože se samo odměňuje. Pokud je člověk přesvědčen, že jednal v souladu se sociálními normami oprávněně nebo dokonce zcela nutně, je toto agresivní chování samotnou odměnou. Právě toto posilování hraje velkou roli při učení a uchování agresivních způsobů. Pokud je v nějaké společnosti uznáván tělesný trest jako ideální a vzorový výchovný prostředek, jeho užití poté vede k myšlence, že jsme vše udělali správně, což představuje ony odměny.¹³

- **Společenské vlivy na agresi**

Sociálněteoretické modely agrese vycházejí z faktu, že za vznik agresivního chování mohou spíše společenské podmínky než samotné individuum. Je zcela zřejmé, že násilí předváděné ve filmech a v televizi má vliv na agresivní chování lidí. Na toto téma bylo provedeno mnoho výzkumů (např. Agresivní chování dospívajících: prevalence a analýza vlivu faktorů z oblasti rodiny, vrstevnických vztahů a školy¹⁴) a to

---

¹² FÜRST, Maria. *Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy*. Olomouc: Votobia, 1997. s. 129-135.

¹³ FÜRST, Maria. *Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy*. Olomouc: Votobia, 1997. s. 129-135.

¹⁴ *Československá psychologie 2014 / ročník LVIII / číslo 3: AGRESIVNÍ CHOVÁNÍ DOSPÍVAJÍCÍCH: PREVALENCE A ANALÝZA VLIVU FAKTORŮ Z OBLASTI RODINY, VRSTEVNICKÝCH VZTAHŮ A*

především u dětí a mládeže. Ukázalo se, že ti hrdinové, kteří nejsou tolik známí mají na chování dětí a mládeže znatelně menší vliv než hrdinové ze seriálů vysílaných pravidelně. Jaký druh a jak velký vliv násilí působí na osobu diváka záleží na jeho osobnosti, neboť méně sebevědomé osoby a osoby se sociálními zábrany jsou snáze ovlivnitelné.¹⁵

- **Agresivní reakce diváků**

U diváka na stadionu vzniká frustrace buď přímo na stadionu ze sledování zápasu nebo na stadion přichází už frustrovaný. Frustrace na stadionu je zapříčiněná průběhem utkání. Divák je většinou frustrován díky neúspěchu oblíbeného týmu nebo hráče. Pokud je překročena frustrační tolerance jedince, nastává strach a vztek. Právě vztek vede k eskalaci agresivity a divák následně může ztratit kontrolu nad svým chováním. Věci kolem něj pro něj ztrácí hodnotu, dochází k porušování pravidel, ničení věcí a napadání ostatních lidí. Tato agrese se u diváků může projevit v několika stupních.¹⁶

První stupeň agrese. Jde o nejmírnější projevy chování, kdy divák zvládá svůj vnitřní vztek. Lze na něm vyzorovat zrudnutí nebo zblednutí v obličejí a intenzivnější mimiky a gestikulace. Druhý stupeň agrese. Divák nezvládá svůj vnitřní vztek a jeho projevy v chování jsou značně patrné. Nastává druhý stupeň agrese, kdy divák slovně napadá okolní diváky, hráče, rozhodčí i pořadatele. Zmíněné představuje typický projev agrese na stadionech. Třetí stupeň agrese. Divák naprosto nezvládá svůj vnitřní vztek, a to se odráží na jeho chování. Rozbílí předměty, ničí zařízení na stadionu dopouští se napadení ostatních lidí, ostražky, rozhodčích a někdy i sportovců.¹⁷

3.2 Násilí

Pojem násilí v českém právním řádu není definován. V trestním zákoníku je pod §119 řečeno to, že „*trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou*

ŠKOLY [online]. 2014 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.eduin.cz/wp-content/uploads/2015/01/Cs%C3%A9my-et-al_agres_CsPsychol2014.pdf str. 242-249

¹⁵ FÜRST, Maria. *Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy*. Olomouc: Votobia, 1997. s. 129-135.

¹⁶ SLEPIČKA, Pavel a Jiří PEKÁREK. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadiónech : prevence proti diváckým výstřelkům*. Ilustroval Jiří KOLIŠ. Praha: Olympia, 1990. Spartakus (Olympia). s. 104-106.

¹⁷ SLEPIČKA, Pavel a Jiří PEKÁREK. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadiónech : prevence proti diváckým výstřelkům*. Ilustroval Jiří KOLIŠ. Praha: Olympia, 1990. Spartakus (Olympia). s. 106-108.

*pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí*¹⁸ Z tohoto paragrafu plyne, že existují případy, kdy je násilí donucovacím prostředkem.

Násilí je rozlišováno na dvě podoby, první je podoba *vis absoluta* a druhá je *vis compulsiva*. První podoba násilí vylučuje jiné než žádané chování a chybí složka vůle nebo ji nelze uplatnit. Druhá podoba násilí se vyznačuje tím, že psychicky působí na jednání donucované osoby, která je tak podrobena nátlaku, ale nejedná se o neodolatelný nátlak. U donucovaného se uplatňuje složka vůle a jeho rozhodnutí je násilně motivováno. Tento nátlak probíhá použitím fyzické síly, například bitím. Nátlak na osobu zároveň obsahuje i pohrůžku, že pokud se oběť nepodrobí, bude způsobovaná újma nadále pokračovat.¹⁹ Nemusí se jednat pouze o pohrůžku bezprostředního násilí, ale i násilí, které má být užito v budoucnu. Násilí, kterým je vyhrožováno nemusí směřovat pouze proti napadenému, ale i proti třetí osobě. Pohrůžka násilím se dá vyjádřit přímo, nepřímou, verbálně nebo gestem.²⁰

Obecně lze pojem násilí charakterizovat jako fyzický útok na konkrétní osobu či věc. Násilí proti konkrétní osobě nemusí mít vždy za následek ublížení na zdraví. Násilí se často používá jako prostředek k donucení. Použití násilí funguje jako použití fyzických sil pro zamezení nebo překonání odporu.²¹ Za násilí se dále považuje uvedení jiné osoby do bezbranného stavu (např. do stavu opilosti), v jehož důsledku není oběť schopná účinné obrany.²²

Násilí je typem agresivního chování, které je součástí výbavy člověka, jenž mu nebo i zvířatům umožňuje přežít. Lidé nebo zvířata přežívají tím, že překonávají různé překážky a nástrahy, eliminují ohrožující okolí a obstarávají si věci nezbytné k životu. Velmi častým jevem je, že agrese je doprovázena silnými emocemi nebo probíhá navenek bez těchto emočních projevů. Rozdíl mezi agresivním chováním a násilím je ten, že násilí

---

¹⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2020-21-3].

¹⁹ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. Student (Leges). s. 523-524.

²⁰ *Násilné trestné činy* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/nasilne-trestne-ciny.aspx>

²¹ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. Student (Leges). s. 523-524.

²² *Násilné trestné činy* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/nasilne-trestne-ciny.aspx>

je řízeno vědomým záměrem někomu ublížit, něco zničit nebo způsobit bolest. Pokud je násilí pro jedince uspokojující, lze poté hovořit přímo o krutosti.²³

WHO (Světová zdravotnická organizace)²⁴ roku 1996 definovala násilí jako úmyslné použití tělesné síly nebo výhrůžku tělesnou silou proti vlastní osobě, proti jiné osobě, komunitě nebo skupině, v jehož důsledku roste pravděpodobnost, že vznikne úraz, psychická újma nebo deprivace. WHO zároveň rozlišila tři druhy násilí. Násilí obrácené vůči své osobě představuje cílené sebepoškozování a sebevražedné chování. Interpersonální násilí je domácí násilí, násilí na pracovištích, ve školách, ve společnosti nebo v komunitě. Organizované násilí je například válečný konflikt, hladomor, válka, obchod s lidmi, genocida a rituální násilí.²⁵

3.3 Subkultura

Subkultura je tedy daná skupina lidí, kterou charakterizují typické znaky, postoje a názory. Její původ lze najít v latinském slovu *sub*, což znamená nižší, pod apod. Jedná se o podkategorii kultury. Soukupem²⁶ je subkultura definována jako sociální skupina vlastníci svůj druh nástrojů, sociokulturních pravidel a myšlenek, která se patřičně liší od nám známě majoritní kultury vytvářející kontextuální hranice společnosti.²⁷ Pojem subkultura je v práci obsažen, protože fotbaloví chuligáni se řadí mezi skupiny lidí, které jsou typické svými znaky, postoji a názory. Roland Girtler chuligány nazývá divokými kmeny a řadí je mezi okrajové kultury revoluce a rebelie. *"Mladí příznivci fotbalu a fankluby jsou dobrým příkladem okrajové kultury rebelie, ve které se dorostenci obrací proti stávajícím normám a nárokují si právo na hlučné, rvavé a násilné chování."*²⁸

Fotbaloví chuligáni jsou spíše bráni jako z velké míry mládežnická subkultura spojovaná se sociálně patologickými jevy (politický extremismus, násilí atd.). Vnímání fotbalových chuligánů jako samostatnou subkulturu je obvyklým přístupem k této problematice. U fotbalových chuligánů je subkultura založena na stejných pravidlech, ale není úplně jednotná a homogenní. Novodobé fotbalové chuligánství (od 60. let 20. století

---

²³ LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie. 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada).

World report on violence and health [online]. Ženeva, 2002 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/introduction.pdf

²⁵ NÁSILÍ DEFINICE, TYPY, RIZIKOVÉ FAKTORY A IDENTIFIKAČNÍ ZNÁMKY [online]. 2016 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/3721504-Nasili-definice-typy-rizikove-faktory-a-identifikacni-znamky.html>

²⁶ SOUKUP, Václav. *Antropologie: teorie člověka a kultury*. Praha: Portál, 2011. s. 16-20.

²⁷ SOUKUP, Václav. *Antropologie: teorie člověka a kultury*. Praha: Portál, 2011. s. 47.

²⁸ GIRTLE, Roland. *Okrajové sociální kultury*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. s. 85.

v Anglii) bylo velkou měrou ovlivněno dobovými subkulturami. Byli jimi především skinheads, mods, bootboys atp.)²⁹

3.4 Vandalismus

V moderní sociální psychologii se vandalem stává člověk, který svým protiprávním jednáním ničí veřejné vlastnictví, obrací popelnice, převrhává lavičky v parku, demoluje kostely a hřbitovy nebo odtrhává veřejné telefony. Vandalové jsou z velké části mladí muži a ve fotbalovém prostředí jejich činnost vede k demolování stadiónů, vytrhávání sedaček na stadionu, zapalování svých sektorů nebo vlajek protějšího týmu a ničení toaletních prostor na stadionu. Škody způsobené vandaly bývají velmi rozsáhlé, v některých velkých Městech jako je New York, veřejné prostředky často nestačí na opravu těchto napáchaných škod.³⁰

Vandalismus není žádným způsobem motivován a také nezapadá do kriminalistických vzorců. I přes to ale vzbuzuje šok a získává pozornost okolí. Tímto chováním je pachatel často velice uspokojen. V současné době jsou pachatelé vandalismu naprosto zdraví jedinci, kteří netrpí žádnou duševní ani psychickou poruchou. Jsou to jedinci dopouštějící se pro normální obyvatelstvo nesmyslného a nesrozumitelného počínání, i když moc dobře ví, co dělají a v tu chvíli to dělají bez pocitu viny a z vlastní vůle. Jejich motivy pro toto jednání zůstávají neodkryty. Často se stává, že pachatel ani neví, proč takto jednal. Činy spáchané vandaly budí u široké veřejnosti negativní reakce.

---

²⁹ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 34-46

³⁰ SCHMIDBAUER, Wolfgang. *Psychologie: Lexikon základních pojmů*. Praha: Naše vojsko, 1994. s. 171.

4 Typologie „problémových fanoušků“

Jelikož je fotbal v České republice jedním z nejoblíbenějších a nejnavštěvovanějších sportů³¹, je logické, že přiláká velké množství diváků. Fotbaloví diváci na stadionech jsou tvořeny odlišnými charaktery a typy. Jsou to lidé různě staří (dospělí, děti i důchodci), lidé různých vzdělání ať už politici a ředitelé či prodavači. Běžné návštěvníky fotbalových utkání je třeba odlišit od problematických chuligánů. Fotbalové zápasy na nejvyšší úrovni navštěvují tisíce někdy i desetitisíce lidí. Někteří se chtějí jednoduše podívat na sportovní klání, jiní jdou podporovat svůj oblíbený klub, další se jdou dobře najíst a napít do VIP lóží a někteří jdou cíleně dělat nepořádek a vytvářet rozbroje. Na fotbale lze nalézt širokou škálu lidí, kteří se nějakým způsobem podílejí o atmosféru na stadionu.

4.1 Diváci

Jedná se o skupinu lidí, která nemá žádný oblíbený tým a na stadiony chodí především kvůli fotbalu. Velmi častým jevem u této skupiny je, že si vybírají pouze prestižní a zajímavé zápasy, kde mohou vidět ty nejlepší hráče ať už z naší ligy nebo i z jiných evropských soutěží. Fotbal je pro ně jednoduše podívaná se zajímavým průběhem a výsledkem. Díky tomuto chování je ostatní fanoušci nazývají „měšťáky“ či těmi co pouze tleskají“. Pro některé diváky není ani daný zápas nějak důležitý, na stadion přicházejí s cílem bavit se a navázat nové kontakty. Mezi tyto osoby patří také VIP osoby jako jsou sponzoři nebo jiní významní hosté. Fotbalový zápas berou dokonce jako ideální příležitost k uzavření obchodních kontaktů a lobbingu. Fotbal pro ně zkrátka není prvořadým zájmem.³² Není nutností, aby byl divák přítomný na určitém zápase. Diváci často sledují zápasy z pohodlí domova prostřednictvím televize, tisku nebo v dnešní době také internetu. Pokud se divák dostaví na stadion kvůli fotbalovému zápasu, doufá, že si odnese určitý prožitek ze hry jako takové. Může se také stát, že se divák ze své role začne pomalu proměňovat do role fanouška. Není to ale pravidlem, a ne vždy se tento vývoj uskuteční.³³

---

³¹ *Sport číslo 1 v Česku: Fotbal versus hokej* [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/526932-fotbal-versus-hokej/>

³² KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. s. 25.

³³ SLEPIČKA, Pavel a Jiří PEKÁREK. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadiónech : prevence proti diváckým výstřelkům*. Ilustroval Jiří KOLIŠ. Praha: Olympia, 1990. Spartakus (Olympia). s. 23-27.

4.2 Fanoušci

Fanoušek je oddaná osoba, která podporuje svůj tým za každou cenu. A to ať už se daří nebo nedaří. Fanoušek si může vytvořit vztah k danému klubu třeba proto, protože se stadion nachází v blízkosti jeho bydliště. Opravdový fanoušek nevynechá téměř žádný domácí zápas a jezdí dokonce i na zápasy venkovní, které se hrají mimo jeho město. Tito fanoušci jsou většinou mladí lidé a fotbalem jsou provázáni oblíbeným mužstvem nebo hráčem. Jsou velice snadno k poznání, fanoušci dávají najevo svou příslušnost nošením klubových dresů, šál, vlajek, ale i dalších doplňků jako jsou čepice, náramky a další.³⁴

V průběhu zápasu bude fanoušek reagovat mnohem odlišněji než nezaujatý divák. Ve svých reakcích se bude ztotožňovat s oblíbeným klubem a jeho reakce na některé výroky rozhodčích mohou být velice impulsivní.³⁵ Fanoušky lze rozdělit na několik typů. Například fanoušek dočasný, místní, oddaný, fanatický nebo narušený.³⁶

4.3 Ultras

Pojmem ultras se rozumí početná skupina skalních fanoušků. Tito fanoušci se vyznačují především tím, že mají na starosti atmosféru na stadionu. Skupiny ultras se při své činnosti vyhýbají vandalismu, přímým konfliktům a také násilí. Jejich činností je zejména výtvarná choreografie, zpěv chorálů, skandování a občasné používání pyrotechnických prostředků. Ultras jsou úzce spjati s klubem, který podporují.³⁷

4.4 Chuligáni

Pojem fotbalový chuligán je známý už od 19. století z Anglie. Výraz chuligán je počestělý a odvozuje se od výtržnické irské rodiny, která se jmenovala Hooligan. Tento výraz se poté rozšířil i do zbytku Evropy.³⁸

Do pojmu Hooligans také spadá pojem Rowdies. Překlad tohoto pojmu z anglického jazyka znamená hrubý, výtržník, vandal. „*Už z tohoto názvu můžete leccos usoudit. Jsou to ti, co na stadionech dělají bordel – vytrhávají sedačky, dostávají se na hřiště, vyvolávají konflikty jak s policií, tak s různými fans. Není to organizovaná skupina, může*

---

³⁴ KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. s.25-27.

³⁵ SLEPIČKA, Pavel a Jiří PEKÁREK. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadionech : prevence proti diváckým výstřelkům*. Ilustroval Jiří KOLIŠ. Praha: Olympia, 1990. Spartakus (Olympia). s. 23-27.

³⁶ SCHOLZ, Petr. *Problematika fotbalového diváctví v České republice, aneb, "Quo vaditis, fotbaloví příznivci?"*. Brno: Paido, 2018. s. 41-44.

³⁷ SEKOT, Aleš. *Sociologie sportu: aktuální problémy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 74-76.

³⁸ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 44.-50.

tak být označený každý. Tato skupina vzniká náhodně, může se přimotat normální fanda, divák, chuligán, ultras. Jsou to lidé, kteří se nechají strhnout davem a myslí si, že jsou v anonymitě davu.“³⁹

Fotbalový chuligáni jsou převážně mládežnické subkultury, které jsou známé a spojované se sociálně patologickými jevy. Tito fotbalový chuligáni se drží po skupinách, které jsou tvořeny z velké části mladými militantně zaměřenými členy. Dostavit se na fotbalový zápas pro ně znamená jedinou věc, kterou je primárně vyvolat konflikt nebo bitku s obdobnými skupinami jež fandí soupeřova týmu. Někteří z nich se ani nedostaví na fotbalový zápas a neztotožňují se s konkrétním sportovním klubem, ztotožňují se pouze se skupinou, za kterou se perou a účastní v bitkách. Konflikty vyvolávané členy hooligans často nemají vůbec fotbalový motiv, ale jedná se o pohnutky rasové, politické, sociální, náboženské nebo národnostní.⁴⁰

Chuligánské skupiny jsou homogenní a velice dobře zorganizované. Mají vlastní názvy a tvoří je z většiny mladí členové. Některé skupiny jsou tvořeny pouhými deseti členy, ale s postupem času je možné, že se budou dále rozrůstat. Starší členové jsou nahrazováni novými a mladšími chuligány. Jsou zde stabilní skupiny, které se na scéně chuligánů drží řadu let, ale jsou tu i malé skupiny, které se po pár měsících či letech rozpadnou. Členové z rozpadlých chuligánských skupin se poté mnohdy samy začlení zpět mezi fanoušky.⁴¹

4.4.1 Typologie chuligánů

Chuligánství jde roztrždit podle jednotlivých kritérií a podle toho, jak se prezentuje navenek. Chuligáni se často prezentují svým specifickým jednáním, výběrem potencionálních terčů jejich útoku nebo politizací gangů. Jedním z nejčastějších způsobů chuligánského chování je vniknutí na hrací plochu. Další projevy náleží například vhození předmětů na hrací plochu, což může mít za důsledek následné přerušení zápasu, výtržnosti a samozřejmě šarvátky a konflikty zejména s pracovníky pořadatelské služby nebo policisty. Chuligáni po sobě velmi často zanechávají i známky vandalismu. Nejčastěji ničí a poškozují zařízení na stadionu, poškozují cizí majetek a nechybí ani

---

³⁹ *Co to znamená slovo rowdies* [online]. 2011 [cit. 2019-12-27]. Dostupné z: http://www.bylans-rowdies.estranky.cz/clanky/rowdies____.html

⁴⁰ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 50.-52.

⁴¹ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004. s. 10.

verbální útoky na fanoušky týmu soupeře. Tyto útoky neprobíhají pouze proti ostatním chuligánům, ale dokonce i proti divákům a fanouškům. Výjimečně se může stát, že terčí útoku jsou i samotní hráči, a to především hráči soupeřova týmu.⁴²

Fotbalové chuligánství páchané mimo stadiony lze jen velice těžce kvalifikovat. Chuligánství mimo stadionu totiž může mít podobu klasického vandalství nebo výtržnictví. Železné boxery, baseballové pálky a nože jsou nejčastější výbavou běžného chuligána, někdy je však možné setkat se i se situací, kdy je chuligán vybaven střelnou zbraní.⁴³

Rasistické projevy a hlásání rasistických názorů na hráče odlišné barvy pleti jsou dalším případem chuligánským chování. Chuligáni se k tomuto jednání snižují poměrně často. Na hráče pokřikují různé nadávky, bučí na ně, napodobují skřeky opic a v poslední době se objevilo i házení banánů.⁴⁴

Členové chuligánských skupin zastávají konkrétní sociální role, které lze rozlišit na podkladě typů chování a také typu lidí

Mezi jednotlivé sociální role lze zařadit:

- **Chuligán** je základní částí skupiny.
- **Organizátor** má na starosti kontrolu a organizaci celé chuligánské skupiny.
- **Útočník** je ten, kdo se aktivně zapojuje do všech bitek a má u sebe různé zbraně.
- **Iniciátor chorálů** je zaúkolován zejména vymýšlením pokřiků, zpěvů a reakcí proti pokřikům, zpěvům a reakcím jiných konkurenčních skupin.
- **Opilec** je člověk požívající velké množství alkoholu před a během zápasu. Většinou je vyveden pořadatelskou službou nebo policií.
- **Šašek** je člověk, který se snaží být nějakým způsobem směšný či dokonce bláznivý. Šplhá například po ochranných sítích v sektorech.⁴⁵

---

⁴² SEKOT, Aleš. *Sociologie sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006.

⁴³ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004. s. 10.

⁴⁴ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004. s. 11.

⁴⁵ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004. s. 12.

4.4.2 Sociologický a psychologický náhled na chuligány

Fotbalové prostředí přináší dvě roviny chuligánství, které se občas mohou překrývat. První z těchto úrovní je úroveň psychologická označovaná také jako mikroúroveň. Druhá úroveň je sociologická a sociálně psychologická a je označována za makroúroveň. Fotbalové chuligánství je tedy z pohledu psychologie vysvětleno agresivními sklony osoby chuligána a jeho temperamentem. Hledisko sociologické a sociálně psychologické se zaměřuje hlavně na kulturu a sociální prostředí, ve kterém chuligán vyrůstá.

Lze konstatovat, že dosud nebyl nalezen žádný přímý vztah mezi sociálním prostředím, ve kterém chuligán vyrůstá a mezi sociálněpatologickým jevem, k němuž dochází na stadionech i mimo ně. Subkultura fotbalového chuligánství je jakožto prostředí, kde se tolerují a provozují činnosti, které jsou ostatními lidmi a zákony považovány za nepřípustné. V takové sociální skupině lze poměrně lehce dosáhnout vysněné role.⁴⁶

Sekot⁴⁷ vidí fotbalové násilníky jako lidi, kterých si jejich okolí neváží. Tito lidé podle něho nemají dostatečně kvalitní rodinné zázemí, nemají kontakty ani pevné místo ve společnosti. Právě z těchto důvodů se jejich zázemím stává určitý kolektiv fanoušků. Dále Sekot také připomíná, že jde pouze o velice jednoduchý pohled. Mezi těmito lidmi je totiž možné najít ty, kteří jsou vzdělaní, zaměstnaní a ukotvení. Takových ovšem není mnoho. K chuligánským skupinám se obvykle rozhodli přidat proto, protože měli touhu zažít něco nevšedního, nebezpečného a chtěli pocítit jistou dávku adrenalinu. Tito lidé poté vedou dva životy. Jejich blízcí, přátelé a spolupracovníci ani nemusí vědět, že s nimi v kanceláři v bílé košili sedí někdo, kdo potom jednou za týden obuje boty s kovovou špičkou, nasadí černou kapuci a jde se vybit na stadion.⁴⁸

Je možné v řadách chuligánů najít manažery, vysokoškolské učitele či ředitele, kteří tímto způsobem utíkají ze svých každodenních životů. Tento postřeh potvrdilo i množství filosofů, kteří podotýkají, že když je člověk vzdělaný, tak ho to nemusí v žádném případě činit šťastným a mravnějším. Vzdělání u člověka nemůže změnit ani

---

⁴⁶ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury. Brno: Centrum strategických studií, 2004 s. 12.-15.

⁴⁷ SEKOT, Aleš. Sociologie sportu: aktuální problémy. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s.54

⁴⁸ SEKOT, Aleš. Sociologie sportu: aktuální problémy. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 55.-56.

jeho instinkty nebo dědičné vášně. Naopak je-li vzdělání vedeno špatně, je pro člověka více škodlivé než k něčemu užitečné.⁴⁹

Vzdělání lidé jsou v chuligánských skupinách těmi, jež mají na starosti chod celé skupiny a kdo zajišťuje a zařizuje všechny aktivity. Ti z nižších sociálních vrstev pocítují ve skupině jakýsi pocit sounáležitosti. Své nesplněné sny a pocity méněcennosti si díky hooligans kompenzují v předem domluvených bitkách. Bitky a konflikty v ústraní nejsou samy o sobě takovým problémem. Ovšem pokud důsledky takových aktivit odnáší také zaměstnanci stadionu, slušní diváci a fanoušci, dopravní prostředky hromadné dopravy nebo členové bezpečnostních služeb, stávají se závažným problémem.⁵⁰

4.5 Roligans

Roligans jsou další skupinou fanoušků. Roligans v překladu znamená mírumilovný, takže je zřejmé, že půjde o zcela jinou skupinu, než jsou hooligans. Výskyt Roligans je typický převážně pro skandinávské země. Jejich styl fandění je naprosto ukázkový, nepoužívají žádné násilí, a přesto svůj tým vydatně podporují. Nutnou součástí jejich fandění tvoří dresy oblíbeného týmu, humorné kostýmy, převleky a obličejové zbarvené do týmových či národních barev. Nejslavnější roligans pocházejí z Dánska a jsou to fandové především dánského národního týmu.⁵¹

5 Právní kvalifikace skutku – protiprávní jednání na stadionech

V této kapitole autor práce provádí výčet protiprávních jednání, kterých se fotbaloví chuligáni mohou nejčastěji dopustit. Protiprávní jednání páchané chuligány zasahuje zájmy chráněné veřejným nebo soukromým právem. Tato kapitola je zaměřena na vybrané trestné činy.

Trestní právo je odvětvím práva veřejného a zároveň je součástí právního řádu. Nejdůležitější funkcí trestního práva je ochrana společnosti před kriminalitou. Tato ochrana probíhá prostřednictvím postihu trestných činů, kterými jsou pouze ty protiprávní činy, které jsou označeny trestním zákoníkem a jejichž znaky jsou v tomto zákoníku

---

⁴⁹ LE BON, G. *Psychology of crowds*. Southampton: Sparkling, 2009 s. 67.

⁵⁰ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010. s. 125.

⁵¹ MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004. s. 14.

uvedeny.⁵² Pokud jsou prostředky ostatních právních odvětví nedostačující, použije se trestní represe, která má však pouze pomocnou úlohu.⁵³ V současné době není jiný zákon, který by stanovil trestné činy, ale trestní odpovědnost mladistvých a sankce, které jsou jim ukládány specifikuje ve vztahu k této věkové kategorii zákon o soudnictví ve věcech mládeže.⁵⁴

Ve zvláštní části trestního zákona, kde jsou vypsány všechny skutkové podstaty samostatných trestných činů, nelze najít žádnou samotnou Hlavu nebo díl, který by zvlášť upravoval skutkové podstaty trestných činů páchaných v souvislosti s diváckým násilím. Díky tomu lze říci, že v souvislosti s diváckým násilím dochází k páchaní trestných činů ve velice pestré škále. Tyto trestné činy jsou systematicky zařazeny do různých hlav zvláštní části trestního zákoníku. Mezi často páchané trestné činy patří například trestné činy proti pořádku, trestné činy proti životu a zdraví, trestné činy proti lidskosti a trestné činy proti majetku.⁵⁵

U trestných činů páchaných v souvislosti s diváckým násilím je běžné, že pachatel není sám, ale páchá trestnou činnost s jinými osobami. Většinou se jedná o party, davy nebo skupiny navštěvující fotbalová utkání a akce s nimi spojené. Tyto osoby, co páchají trestnou činnost v souvislosti s diváckým násilím, lze posoudit jako pachatele trestných činů, spolupachatele trestných činů nebo jako účastníky trestného činu. Divácké násilí nemusí být vždy pácháno pouze na místě zápasu nebo akce. K diváckým násilnostem dochází i mimo stadiony, například v prostředcích městské hromadné dopravy, na parkovištích, v restauracích a na nádražích. Lze říci, že divácké násilí je určitá forma trestné činnosti, kterou spáchal pachatel pomocí násilného a hrubého jednání na stadionu nebo dokonce i mimo stadion.⁵⁶

5.1 Násilí proti úřední osobě

Trestný čin násilí proti úřední osobě je upraven v trestním zákoníku pod § 325. Nejprve je nutné vymezit, kdo je úřední osobou. Na tuto otázku odpovídá odstavec 1 § 127 trestního zákoníku, konkrétně písmeno a) až i).⁵⁷ Právě na osoby policistů a

---

⁵² ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 3263.

⁵³ FRYŠTÁK, Marek. *Trestní právo hmotné: stav k 1.9.2012*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. s. 9.

⁵⁴ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 1-6.

⁵⁵ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 25.

⁵⁶ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s.25-26.

⁵⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2020-22-3].

strážníků, kteří jsou zmíněni v tomto odstavci, jsou v souvislosti s diváckým násilím nejčastěji vedeny útoky. A jelikož je policista nebo strážník úřední osobou, útok proti nim naplňuje znaky trestného činu násilí proti úřední osobě dle § 325 trestního zákoníku. V trestním zákoníku se dříve používal termín „veřejný činitel“, tento pojem byl nahrazen, za *úřední osobu*, což je výraz obvyklý z pohledu mezinárodních dokumentů i zahraničních právních úprav.⁵⁸ Situace, kdy fanoušci napadali příslušníky policie nebo strážníky byly k vidění spíše v minulosti, kdy policisté byli přítomni na stadionech. V této době jsou k dispozici mimo stadion a jsou připraveni zasáhnout na žádost hlavního pořadatele. Menší počet útoků tohoto charakteru je také zapříčiněn tím, že se mnohonásobně zlepšil bezpečnostní systém na stadionu i kolem něj. Existují zde například kamerové systémy, prodej vstupenek na jméno a bezpečnostní prohlídky.

Individuálním objektem tohoto trestného činu je nerušený výkon povinností a pravomoci úřední osoby nebo jednotlivce, který vykonává své pravomoci, ne však orgánu moci veřejné. Objektivní stránka trestného činu násilí proti úřední osobě podle § 325 trestního zákoníku spočívá v úmyslném použití násilí vůči výkonu nebo pro výkon pravomoci úřední osoby. Násilí je chápáno jako použití fyzické síly k překonání či zamezení odporu. Podle § 119 trestního zákoníku je násilí také chápáno jako uvedení osoby do stavu bezbrannosti, a to buď lstí nebo jiným obdobným způsobem. Užitím násilí nemusí dojít k ublížení na zdraví nebo nemusí být způsobena těžká újma na zdraví. V případě trestného činu násilí proti úřední osobě podle § 325 trestního zákoníku by došlo k naplnění znaku některé z kvalifikovaných skutkových podstat.⁵⁹

Jestliže pachatel svým jednáním úmyslně působí na výkon pravomoci, má v úmyslu ovlivnit činnost úřední osoby ještě před samotným výkonem nebo i v jejím průběhu. Útok provedený z důvodu výkonu pravomoci směřuje vůči úřední osobě, které taková pravomoc přísluší. Útok pro výkon pravomoci lze považovat za mstu nebo odplatu. K dokonání trestného činu postačí samotné užití násilí bez ohledu na to, zda byl pachatelem dosažen zamýšlený cíl.⁶⁰

Ten, kdo takto násilí proti úřední osobě použije, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři roky.⁶¹ Pokud pachatel spáchá tento trestný čin se zbraní, ublíží tím někomu jinému na zdraví nebo způsobí větší škody, bude potrestán k odnětí svobody na šest

⁵⁸ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2854.

⁵⁹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2854.

⁶⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2855.

⁶¹ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. s. 763-764.

měsíců až šest let. Na tři až dvanáct let bude pachatel potrestán, jestliže svým činem způsobí těžkou újmu na zdraví nebo škodu velkého rozsahu. Pokud pachatel někoho usmrtí bude potrestán odnětím svobody na osm až šestnáct let.⁶²

5.2 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

Trestný čin maření úředního rozhodnutí a vykázání je v trestním zákoníku uveden pod §337. Podstatou tohoto trestného činu je jednání pachatele spočívající v maření nebo v podstatném ztížení výkonu rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci. Způsoby spáchání jsou blíže charakterizovány v §337 pod písm. a) až j). V souvislosti s diváckým násilím přichází v úvahu situace popsané v písm. c), d), a e).

- c) „*bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodrží omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,*
- d) *porušuje zákaz pobytu uložený podle jiného právního předpisu,*
- e) *navštíví akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo se dopustí jiného závažného jednání, aby zmařil účel tohoto trestu“.*⁶³

Z výše uvedeného vyplývá, že chuligáni často porušují zákazy, které jim jsou uděleny a mají snahu dostat se na místa, kam mají zakázáný vstup nebo pobyt. Tento zákaz jim například předtím uložil správní orgán za jejich předchozí protiprávní jednání související s diváckým násilím. Pokud se pachatel snaží i přes uložené zákazy dostat na zápas nebo se pohybuje v okolí stadionu v době jeho konání, je velmi pravděpodobné, že jeho jednání může být nebezpečné a často násilného charakteru.

Individuální objekt tohoto trestného činu spočívá v ochraně řádného výkonu rozhodnutí státních orgánů a dalších orgánů veřejné moci.⁶⁴ Pachatelem tohoto trestného činu je pouze osoba, které se rozhodnutí přímo dotýká, jedná se o úmyslný trestný čin.⁶⁵

---

⁶² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2020-22-3].

⁶³ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2020-22-3].

⁶⁴ FRYŠTÁK, Marek. Trestní právo hmotné: stav k 1.9.2012. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. s. 118.

⁶⁵ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2910.

5.3 Ublížení na zdraví a těžké ublížení na zdraví

Trestný čin ublížení na zdraví je obsažen v trestním zákoníku v §146 a těžké ublížení na zdraví v §145. Objektem těchto trestných činů je zájem na ochraně lidského zdraví. Lidské zdraví z pohledu trestního práva znamená, že jsou v pořádku všechny normální funkce lidského těla včetně všech orgánů potřebných ke správné činnosti.⁶⁶ Objektivní stránkou tohoto trestného činu je způsobení ublížení na zdraví, jehož vymezení lze najít v § 122 odst. 1 Trestního zákoníku. „Ublížením na zdraví se rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření.“⁶⁷ Zdravotní potíže musí trvat alespoň 7 dní. Pokud se dle všech ostatních hledisek jedná o výraznou poruchu zdraví, podmínka minimálně 7 dní nemusí být splněna, jedná se o pomocné kritérium. Také pracovní neschopnost, ač je důležitá není jediným kritériem. Dále se v potaz bere to, jaké má osoba příznaky, bolesti nebo obtíže a jak intenzivně a jak dlouho se projevovала tato porucha či újma.⁶⁸

Těžká újma na zdraví je vážná porucha zdraví či jiné vážné onemocnění, kterou postižený vnímá jako citelnou újmu v obvyklém způsobu života a je nutné, aby byla porucha zdraví trvala delší dobu (podle soudní praxe je to alespoň šest týdnů). Pro správné posouzení těžké újmy na zdraví je východiskem stav osoby před poškozením, nejedná se o stav zcela zdravé osoby, přičemž je rozhodující, do jaké míry se stav poškozeného zhoršil oproti stavu před poškozením. Rozhodnutí o tom, jakou povahu má těžká újma na zdraví nebo jaké nebezpečí z útoku pachatele hrozilo napadenému, může soud učinit pouze na základě posudku nebo lékařského nálezu. Orgán činný v trestním řízení je příslušný učinit právní závěr, zda se v daném případě jedná o těžkou újmu na zdraví či jen ublížení na zdraví. Subjektivní stránka trestného činu těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 je naplněna, jedná-li pachatel úmyslně a pokud je prokázáno, že svým úmyslem směřoval ke způsobení těžké újmy na zdraví.⁶⁹

⁶⁶ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. Divácké násilí. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 30-31.

⁶⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2020-22-3].

⁶⁸ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. s. 563-564.

⁶⁹ VANTUCH, Pavel. Trestní zákoník s komentářem: k... Olomouc: ANAG, 2011-. Právo (ANAG). s. 484..

5.4 Obecné ohrožení

V trestním zákoníku se nachází dvě skutkové podstaty trestného činu obecné ohrožení, které se od sebe liší pouze formou zavinění. Jedním je § 272 obecné ohrožení a druhým § 273 obecné ohrožení z nedbalosti.

Objektem těchto trestných činů je zájem na ochraně života, zdraví a zájem na ochraně cizího majetku. Není nutné, aby zmíněné zájmy byly obecným nebezpečím ohroženy všechny, zpravidla tomu tak ale bývá. Dostačující ohrožení jednoho z výše uvedených zájmů, neboť jde o trestné činy ohrožovací. Objektivní stránka trestných činů spočívá ve způsobení nebo zvýšení obecného nebezpečí, anebo ztížení odvrácení či zmírnění nebezpečí pachatelem.⁷⁰ Důležitým pojmem je obecné nebezpečí. Obecným nebezpečím je rozuměna situace, kdy pachatel vinou obecně nebezpečného jednání způsobí nebezpečí smrti či těžké újmy na zdraví u většího počtu osob nebo způsobí nebezpečí škody velkého rozsahu na cizím majetku. K určení ohrožení se využívají kvantitativní znaky jako je počet osob (soudní praxí byl stanoven na minimální počet 7 osob). Škoda velkého rozsahu vzniklá na cizím majetku, která podle § 138 trestního zákoníku dosahuje nejméně 5 miliónů korun.⁷¹

Z hlediska subjektivní stránky trestného činu se úmyslná forma zavinění směřujícího ke způsobení obecně nebezpečného následku, aniž by pachatel věděl, jakým způsobem vznikne vlastní obecné ohrožení. Jednání pachatele musí být řízeno představou nebezpečí a vůlí jej způsobit. Pachatelův, byť jen eventuální úmysl směřuje ke způsobení obecného nebezpečí nebo k jeho zvýšení, anebo ke ztížení jeho odvrácení či zmírnění. Nedbalostní forma tohoto jednání se postihuje podle § 273.⁷²

Příkladem, kdy fotbaloví chuligáni mohou svým jednáním naplnit znaky skutkové podstaty trestného činu obecné ohrožení, je například založení požáru na stadionu zapříčiněné použitím zábavní pyrotechniky nebo zapálením ukradených dresů a šál či sedaček. Dalším takovým jednáním může být vyvolání paniky na stadionu přímo při utkání, kdy následně dojde k ušlapání diváků, kteří se snaží dostat ven ze stadionu.⁷³

---

⁷⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 800-801.

⁷¹ JELÍNEK, Jiří a kolektiv. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. vyd. Praha: Leges, 2017. s. 733

⁷² ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2528-2533.

⁷³ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 2773.

5.5 Výtržnictví

Tento trestný čin lze nalézt v trestním zákoníku pod § 358. Objektem trestného činu výtržnictví je ochrana klidného občanského soužití proti závažnějším útokům, které narušují veřejný klid a pořádek. Výtržnictvím jsou ohroženy i další zájmy, je to především zdraví osob, cizí majetek, důstojnost a čest osob apod. Tyto další ohrožené zájmy jsou z pohledu teorie tzv. sekundárním objektem trestného činu.⁷⁴

Objektivní stránka trestného činu výtržnictví obsahuje dva způsoby provedení, hrubou neslušnost a výtržnost. Určité jednání naplňuje oba případy, jež se občas překrývají. Jedná se především o násilný nebo slovní projev, který je urážející, vzbuzuje obavy o bezpečnost, zdraví osob, majetku či snižuje vážnost současně přítomných osob. „*Hrubou neslušností je jednání, jímž jsou hrubě porušována pravidla občanského soužití a zásady občanské morálky (z příkladů výslovně v § 358 zmíněných jde o hanobení hrobu, historické nebo kulturní památky, o hrubé rušení přípravy a průběhu organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí). Jako další příklady je možno uvést hrubý útok na čest a vážnost občana (např. vulgární nadávky, oplzlé řeči, urážky skutkem).*“⁷⁵ Ze slov hrubá neslušnost lze vyčíst, že se jedná o závažnější neslušnost, která odporuje pravidlům občanského soužití a zásadám občanské morálky. „*Výtržností se rozumí jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek a je pro ně typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Je to na rozdíl od hrubé neslušnosti zpravidla fyzické nebo psychické násilí, které je namířeno proti osobám i věcem. Avšak každé fyzické napadení občana, i když se ho pachatel dopustil veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, nemusí naplňovat skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví podle § 358.*“⁷⁶

Pachatel se může výtržnosti či hrubé neslušnosti dopustit veřejně nebo na místě přístupném veřejnosti. Místem přístupným veřejnosti se rozumí každé místo, kam má přístup široký okruh lidí a více lidí se tam zdržuje, tudíž by výtržnost či hrubá neslušnost mohla být spatřena více lidmi. Pojem *veřejně* je náležitě vysvětlen v § 117 písmena b) trestního zákoníku. Pachatelem trestného činu výtržnictví se může stát osoba, která svým

⁷⁴ FRYŠTÁK, Marek. *Trestní právo hmotné: stav k 1.9.2012*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. s. 126.

⁷⁵ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 3033.

⁷⁶ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 3034.

jednáním naplní znaky skutkové podstaty trestného činu. Subjektivní stránka trestného činu výtržnictví vyžaduje úmyslné zavinění.⁷⁷

5.6 Rvačka

Rvačkou, která je v trestním zákoně uvedena pod § 158 se míní vzájemné napadání nejméně tří osob ohrožujících se navzájem na životě či zdraví. Objektem tohoto trestného činu je zájem na ochraně lidského života a zdraví osob. Při rvačkách dochází k ohrožení lidského zdraví a života nejen účastníků rvačky, ale také nezúčastněných osob, které jsou pouze přítomni na místě rvačky.⁷⁸

O naplnění znaku ohrožení života nebo zdraví lze soudit hlavně podle způsobu, kterým se aktéři rvačky vzájemně napadali a jaké zbraně byly ve rvačce použity. Všichni aktéři rvačky jsou vzájemnými útočníky. Proto neexistuje osoba napadeného neboli obránce. Nutno však rozlišit případy, kdy je skupina osob fyzicky napadena druhou skupinou útočníků. Napadená skupina je oprávněna použít své fyzické síly proti útočníkům a jejich útok odvrátit, a to za splnění stanovených podmínek pro nutnou obranu. Skupiny lze rozdělit podle rolí na útočníky a obránce. Pro určení toho, kdo je útočníkem je nutné zjistit iniciativu v počátku rvačky. Za útočníka se také nepovažuje osoba, která se svým zásahem snaží rvačku ukončit nebo jí zabránit. Pokud je nějakému účastníkovi rvačky způsobena smrt nebo těžká újma na zdraví, každý účastník rvačky odpovídá za tento následek, jestliže věděl, že k tomu může dojít, ale bezdůvodně spoléhal, že se tak nestane, totéž platí i v případě, pokud o této možnosti nevěděl, ale vzhledem k okolnostem rvačky a k osobním poměrům své osoby o tom vědět měl a mohl.⁷⁹

Z pohledu subjektivní stránky trestného činu se vyžaduje úmyslné zavinění. Je nutné, aby se úmysl pachatelů vztahoval k účasti na rvačce a také k ohrožení jiného na životě či zdraví, přičemž je k tomu dostačující úmysl eventuální. Pachatelé trestného činu podle trestního zákoníku § 158 jsou všichni účastníci rvačky, a to narozdíl od spolupachatelství podle § 23 trestního zákonu, kdy jsou pachatelé odlišní od předmětu útoku, u rvačky jsou všichni účastníci pachatelé i předměty útoku.⁸⁰

⁷⁷ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 29.

⁷⁸ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 1456..

⁷⁹ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 33.

⁸⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 1457.

5.7 Poškození cizí věci

Trestný čin poškození cizí věci se nachází v trestním zákoníku pod § 228. Skutková podstata tohoto trestného činu je založena na ochraně vlastnických práv, chrání neporušený stav věci a její použitelnost. Cizí věcí se rozumí kterákoliv věc, nemovitá či movitá (za věc je v tomto smyslu považováno i zvíře) nepatřící pachateli nebo mu patřící jen z části. Tyto věci musí mít určitou hodnotu, tzn., že škoda zapříčiněná tímto trestným činem musí být minimálně nikoliv nepatrná.⁸¹ Za škodu nikoli nepatrnou se považuje škoda, která dosahuje alespoň 5000 Kč.⁸²

Pachatel spáchá tento trestný čin, pokud věc zničí, poškodí nebo učiní neopotřebitelnou. Zničením věci dochází k jejímu úplnému znehodnocení, poškozením věci dochází pouze k jejímu částečnému znehodnocení a pokud pachatel zapříčiní, že se věc stane neopotřebitelnou, nastanou změny na dané věci, které znemožní její fungování a používání ke stanovenému účelu.⁸³ Dalším způsobem poškození cizí věci je podle § 228 odst. 2 trestního zákoníku její pomalování nebo popsání barvou. Trestný čin poškozování cizí věci může spáchat jakákoliv osoba, pro kterou je věc (předmět útoku) cizí. Trestný čin poškození cizí věci je čin úmyslný, přičemž stačí i nepřímý úmysl.⁸⁴

Poškozování cizí věci je při diváckém násilí velice častý jev. Na fotbalových stadionech dochází k vytrhávání sedaček, zdevastování toaletních zařízení, roztrhání ochranných sítí nebo k zapalování různých předmětů. Takové chování mají na svědomí zejména příznivci chuligánských skupin hostujících týmů. K poškození nedochází jen na stadionu, ale velice často jsou poškozeny také prostředky hromadné dopravy nebo ulice, které vedou ke stadionu.

5.8 Loupež, krádež

Trestný čin loupež je v trestním zákoníku uveden pod § 173 a má dva chráněné objekty. Jedním je ochrana osobní svobody a druhým je ochrana majetku, kterého se chce pachatel zmocnit. Zařazením loupeže mezi trestné činy proti svobodě zdůrazňuje trestní zákoník zásah do osobní svobody ve smyslu rozhodování v majetkové sféře. Objektivní stránka spočívá v *použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci*. Pohrůžka bezprostředním násilím nebo samotné násilí jsou prostředky, které

⁸¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 2068-2069.

⁸² *Majetkové trestné činy* [online]. [cit. 2020-02-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pomoc-obetem-tc-majetkove-trestne-ciny.aspx>

⁸³ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 34.

⁸⁴ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010 s. 615-616.

jsou užity za účelem zmocnění se věci. Úmysl pachatele se musí vztahovat k násilnému jednání, kterým musí překonat nebo znemožnit odpor oběti, aby se cizí věci zmocnil. Pachatelem loupeže se může stát kdokoli, kdo je trestně odpovědný⁸⁵

Trestný čin krádež lze najít v trestním zákoníku pod § 205. Objektem je vlastnictví věci, držba věci i pouze faktické držení věci. Rozhoduje faktický stav, podle kterého má poškozená osoba nebo jiný držitel věc ve své moci. Předmětem útoku tohoto trestného činu je cizí věc.⁸⁶ Objektivní stránka spočívá v jednání pachatele, který si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní. Samotné přisvojení věci není dostačující, protože zákon k trestní odpovědnosti za trestný čin krádeže dle § 205 dále vyžaduje splnění nejméně jedné podmínky uvedené v odst. 1 písm. a) až e) trestního zákoníku. Pachatelem trestného činu krádeže podle § 205 trestního zákoníku může být kdokoliv. Z hlediska subjektivní stránky trestného činu se vyžaduje úmyslné zavinění zahrnující všechny znaky objektivní stránky včetně přisvojení. Přisvojením věci pachatelem se rozumí její získání na dobu nikoliv přechodnou.⁸⁷

5.9 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

Tyto dva trestné činy lze najít v trestním zákoníku pod § 355 a § 356. Skutkové podstaty v těchto případech chrání občanské soužití a právo člověka na rovné postavení v naší společnosti bez ohledu na to jaké je národnosti, etnické skupiny, rasy, jaké má náboženství nebo v jaké se nachází třídě či skupině osob.⁸⁸

Objektem trestného činu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku je ochrana klidného občanského soužití proti veřejnému hanobení, které směřuje proti základnímu lidskému právu, kterým je rovnost lidí bez rozdílu národnosti, etnické skupiny, rasy, jazyka, politického přesvědčení a náboženství. Hanobením se rozumí subjektivní, hrubě urážlivý projev, který směřuje k hrubému znevážení národa, jeho jazyka, etnické skupiny či rasy nebo skupiny obyvatel republiky kvůli jejich přesvědčení, vyznání nebo i proto, že jsou bez vyznání. Hanobením je bráno každé úmyslné snižování vážnosti. Urážlivost vyplývá z obsahu a jeho způsobu přednesu

⁸⁵ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 1554.

⁸⁶ FRYŠTÁK, Marek. *Trestní právo hmotné: stav k 1.9.2012*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012'. s. 26.

⁸⁷ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 1786-1795.

⁸⁸ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 28.

nebo z provedení. Ohlas veřejnosti na hanobící projev nemá žádný vliv. Po subjektivní stránce je vyžadován úmysl.⁸⁹

Podstatou trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 dle trestního zákoníku je poskytování ochrany základnímu lidskému právu, kterým je rovnost lidí bez rozdílu jejich národnosti, etniky, rasy, náboženství, třídních či jiných skupinových rozdílů. Podněcováním je pachatelův projev, kterým zamýšlí u ostatních vyvolat nenávist k jinému národu, etnické skupině, rase, náboženství, třídě, nebo jiné skupině osob. Podněcováním je také snaha o vyvolání takového jednání u dalších osob, kterým následně dojde k omezení práv a svobod jejich příslušníků. U podněcování nezáleží na formě projevu a trestný čin je dokonán už samotným projevem, který podněcování obsahuje. Po subjektivní stránce je žádáno úmyslné zavinění.⁹⁰

---

⁸⁹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 3015-3017.

⁹⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 3019-3022.

6 Bezpečnostní opatření a postih projevů diváckého násilí

6.1 Policie ČR

Policie České republiky je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem působícím na území České republiky. Mezi hlavní úkoly policie patří zabezpečení veřejného pořádku a zamezení výskytu trestných činů. S trestnými činy jako jsou rvačky, výtržnictví, poškozování cizích věcí a další, se policisté setkávají právě v souvislosti s diváckým násilím a násilím na stadionech i mimo ně. Jsou to právě policisté, kteří například doprovázejí problémové chuligány až na stadion. Uvnitř stadionu policie nemůže zasáhnout, až do doby, dokud nedostane žádost o pomoc od hlavního pořadatele, který není schopen uklidnit bouřlivé davy vlastními silami.⁹¹

Policie tedy na stadionu působí z velké části především preventivně, sleduje situaci a zakročuje až v případech, jestliže není v silách pořadatelské služby zajistit klid a pořádek a došlo by dále k reálné hrozbě vzniku nebezpečí nebo narušení pořádku. Dalšími úkoly policie na tomto úseku jsou: odhalování spáchaných trestných činů a zjišťování jejich pachatelů, řízení silničního provozu a dohled nad jeho plynulostí a bezpečností, odhalování a projednávání přestupků a vedení důležitých statistik a evidencí pro hladké plnění úkolů. Vně stadionu policie zajišťuje ochranu veřejného pořádku i bezpečnost osob a majetku pomocí územních útvarů. Mezi tyto útvary patří: obvodní, městská nebo okresní ředitelství Policie ČR nebo místní-obvodní oddělení Policie ČR. Zmíněné útvary vykonávají svou práci při soustředování a rozchodech diváků. K výkonu této práce dochází v souvislosti s fotbalovým utkáním v místech, které nespravuje zřizovatel stadionu.⁹²

6.2 Obecní policie

Obecní policii přísluší zákon č. 553/1991Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů. Obecní policie v obcích a městská policie ve městech figuruje na území daného města, není-li uzavřena smlouva s jinými obcemi či městy, kde má za úkol především dohlížet na dodržování veřejného pořádku, chránit bezpečnost osob a majetku, dohlížet na plnění pravidel občanského soužití a další. Obecní policie úzce spolupracuje s Policií

⁹¹ *Spolupráce mezi ČMFS a Policií ČR* [online]. [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/spoluprace-mezi-cmfs-a-policii-cr.aspx>

⁹² SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 170-171

ČR, protože Policie ČR působí i na území obce zřizující obecní policii. Obecní policie operuje spíše mimo stadion, kde chrání veřejný pořádek.⁹³

6.3 Pořadatelská služba

Pořadatelská služba se skládá ze zaměstnanců, kteří poskytují pomoc organizátorům zápasu nebo vedení stadionu s dohledem na dodržování pravidel a zajištění bezpečnosti diváků.

Mezi nejdůležitější pořadatelské úkoly patří:

- *„Před a v průběhu utkání kontrolovat stadion,*
- *Vítat a usazovat diváky,*
- *Dbát o spokojenost návštěvníků a řešit jejich případné stížnosti,*
- *Dohlížet na bezpečný provoz stadionu (obzvláště na zajištění bezpečného příchodu a odchodu diváků), dodržování jeho organizačního řádu,*
- *Řešit případné incidenty a nenadálé situace,*
- *V případě potřeby spolupracovat s policií či záchrannou službou,*
- *Zajisti, aby nikdo nevnesl na stadion žádný zakázaný předmět. Ve zvláštním doporučení se všem zúčastněným stranám ukládá zajistit dostatečně účinné vstupní kontroly“⁹⁴.*

Zaměstnanec pořadatelské služby má povinnost oblékat výraznou fluorescentní vestu nebo bundu, na které bude zřetelně a jasně vidět nápis „Pořadatel“ či „Pořadatelská služba“. Touto vestou nebo bundou lze zaměstnance pořadatelské služby rozeznat od ostatních diváků.⁹⁵ Pokud dojde k dopadení konfliktního diváka, který se choval rozporuplným způsobem s návštěvním řádem stadionu, může ho pořadatelská služba ze stadionu vykázat. Pokud se konfliktní divák bude bránit a jeho chování začne být trestné tím, že například vyvolá rvačku, poškodí cizí věc nebo se dopustí výtržnictví, pravomoc pořadatelské službě dovoluje takového diváka zadržet a následně ho neprodleně předat Policii České republiky.⁹⁶

---

⁹³ BÍLEK, Pavel. Demokratický právní stát ve světle práva na bezpečnost. 1. vydání. vydáno vlastním nákladem, Praha 2004, s. 156

⁹⁴ SMOLÍK, Josef. Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008 s. 177

⁹⁵ NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007 s. 50–51

⁹⁶ Bezpečí na sportovních utkáních – Manuál pro fotbalové kluby. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor bezpečnostní politiky, 2008. s. 8-9, bez ISBN

6.4 Fotbalový klub

Fotbalový klub, na jehož hřišti se hraje zápas je povinen sjednat na utkání pořadatelskou službu. Pořadatelskou službou může být bezpečnostní agentura. Dalšími povinnostmi klubu jsou například zabezpečení stadionu, pod které spadá oddělení fanouškovských základů obou týmů tak, aby nedošlo k jejich vzájemnému kontaktu, zabezpečení hrací plochy, zabezpečení stadionu, zřízení místnosti, kde sídlí řídicí štáb bezpečnostního opatření Policie ČR, zřízení kamerového systému a jeho propojení s řídicím štábem a další podobná opatření.

6.5 UEFA a FIFA

UEFA je transnacionální fotbalová organizace působící v Evropě a zabývající se násilím a rasismem ve fotbale. UEFA vznikla 15.6. 1954 ve Švýcarsku. Cílem UEFA je zlepšit stávající situaci na stadionech i mimo stadiony. K dispozici má různá kontrolní a sankční opatření a katalogy, ve kterých lze najít jednotlivé druhy prohřešků hráčů i diváků. V kompetencích UEFA je také, že může klub či svaz varovat, udělit pokutu, uzavřít stadion pro diváky, přeložit zápas na jiný stadion a zakázat účast diváků. UEFA dále může anulovat výsledky, nechat opakovat zápas, odebrat týmu body a také ho vyloučit ze soutěže, kterou hraje.⁹⁷

Mezinárodní federace fotbalových asociací (dále jen FIFA) vznikla 21.5. 1904 v Paříži. Její sídlo se nyní nachází v ve Švýcarském Curychu a sdružuje pod sebou 208 asociací z celého světa. Stejně jako UEFA i FIFA bojuje proti rasismu a snaží se zamezit násilí páchaném fanoušky, s tou změnou, že nejde pouze o evropský kontinent, ale o celý svět. Dalším zájmem je podpora slušné hry tzv. „fair play“.⁹⁸

6.6 FAČR

Fotbalová asociace České republiky je jedinou institucí vlastní práva a zároveň je pořadatelem všech fotbalových soutěží v Česku. Tyto soutěže se řídí pravidly vydanými Mezinárodní federací fotbalových asociací a dalšími předpisy a řády vytvořenými fotbalovou asociací České republiky.⁹⁹ FAČR existuje od roku 2011 přeměnou z Českomoravského fotbalového svazu. Díky svému postavení může FAČR

---

⁹⁷ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 208

⁹⁸ GOLDBLATT, David a Johnny ACTON. *Kniha fotbalu: ligy, týmy, taktiky, pravidla*. Praha: Knižní klub, 2010. s. 242.

⁹⁹ *Fotbal.cz: Stanovy Fotbalové asociace České republiky* [online]. Praha: © eSports.cz, s.r.o., 2015 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/7>

určovat podmínky pro konání fotbalových zápasů včetně ohledu na divácké násilí, kterými se musí řídit všechny fotbalové kluby. FAČR jakožto zástupce všech fotbalových týmů má dohodu s Policií ČR, jejímž předmětem je sepsání zásad a forem činností a spolupráce při zápasech probíhajících pod taktovkou fotbalové asociace a mezinárodních utkáních, a to hlavně spolupráce policie, FAČR a fotbalovými kluby.¹⁰⁰ Povinností FAČR je přijímat opatření schopná zajistit na stadionu pořádek a bezpečnost osob a majetku při zápasech. Fotbalové kluby tedy musí dodržovat povinnosti vyplývající z dohody s FAČR. Pokud dojde k nějakému porušení dohody, FAČR si může danou povinnost vynutit pomocí Disciplinárního řádu FAČR.¹⁰¹

6.7 Evropská unie

Násilím ve fotbale a rasismem se začala zabývat také Evropská unie (dále jen EU). Fotbalové násilí je pro EU důležité zejména kvůli mezistátní politice v úseku policejní a justiční spolupráce ve věcech trestného charakteru. Jde především o zajištění ochrany občanů v prostoru svobody, práva a bezpečnosti.¹⁰²

Za nejdůležitější dokumenty, které se týkají diváckého násilí jsou brány:

- „*Rozhodnutí rady Evropy ze dne 6. prosince 2001(C/22/01) k manuálu s doporučením pro mezinárodní policejní spolupráci a opatření k prevenci a kontrole násilností a výtržnictví v souvislosti s fotbalovými zápasy, kterých se účastní alespoň jeden členský stát.*
- *Rozhodnutí rady Evropy ze dne 25. dubna 2002 (2002/348/JHA) ve věci bezpečnosti v souvislosti s fotbalovými zápasy s mezinárodní dimenzí.*“¹⁰³

6.8 Rada Evropy

Politikou proti chuligánskému chování se na evropské půdě začala zajímat především Rada Evropy. Rada Evropy existuje od srpna roku 1949 a v tu dobu to byla organizace několika států západní Evropy. Mezi zakládající státy patřila například:

---

¹⁰⁰ *Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2013 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <http://www.google.com/cse?cx=015489265366623571386%3Aizzrwwg3bmqm&q=dohoda+FAČR&ok.x=16&ok.y=6#gsc.tab=0&gsc.q=dohoda+FAČR>

¹⁰¹ *Disciplinární řád FAČR* [online]. Praha: Fotbalová asociace České republiky, 2013 [cit. 2020-24-2]. Dostupné z: http://www.fotbal.cz/img/cmfs/komise/legislativa/disciplinari_rad.pdf

¹⁰² SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 197

¹⁰³ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 199-200

Belgie, Dánsko, Francie, a další. V současnosti Rada Evropy sdružuje 47 zemí a její sídlo se nachází ve Štrasburku. Velký počet zemí je zapříčiněn pádem komunismu, po pádu komunismu se počet rozšířil díky zemím ze střední a východní Evropy.¹⁰⁴

Nejvýznamnější smluvní dokument ohledně boje s diváckým násilím se nazývá Evropská úmluva k diváckému násilí a nevhodnému chování při sportovních utkáních, zvláště při fotbalových zápasech (dále jen „Úmluva o diváckém násilí“). Tento dokument byl přijat roku 1985 ve Štrasburku a platnosti nabyl 1. listopadu tentýž rok. Úmluva o diváckém násilí cílí především na prevenci, potírání a reakci na spáchané násilné události a nevhodné chování na stadionu nebo v jeho blízkosti a soustřeďuje se zejména na bezpečnostní opatření.¹⁰⁵

Z důvodu, že byl obsah Úmluvy poněkud zastaralý, odrážel dobu jejího vzniku a nerefletoval příklady správné praxe, které vyšly najevo v posledních letech, byl stálým výborem zřízen nový dokument. Tento dokument je založen zejména na „*komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb veřejnosti při fotbalových a dalších sportovních akcích, meziagenturní spolupráci a partnerství odpovědných veřejných orgánů a pořadatelů sportovních akcí, jakož i majitelů sportovních zařízení*“.¹⁰⁶

Novou Úmluvu přijal Výbor ministrů Rady Evropy 4. května 2016 a k podpisu byla otevřena 3. července 2016 ve francouzském Saint – Denis. Pozměněn byl i název, který nyní zní: Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích.¹⁰⁷

---

¹⁰⁴ SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008. s. 189

¹⁰⁵ *Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích (3. července 2016, Saint – Denis)* [online]. Praha: Senát Parlamentu České republiky, 2018 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/86485/72522/77256>

¹⁰⁶ *Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích (3. července 2016, Saint – Denis)* [online]. Praha: Senát Parlamentu České republiky, 2018 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/86485/72522/77256>

¹⁰⁷ *Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích (3. července 2016, Saint – Denis)* [online]. Praha: Senát Parlamentu České republiky, 2018 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/86485/72522/77256>

6.9 Postih projevů diváckého násilí

V případech, kdy došlo k trestné činnosti páchané v souvislosti s diváckým násilím není často nutné ukládat pachatelům trest odnětí svobody. Proto je-li to povahou spáchaného činu dovoleno, trest odnětí svobody by měl být nahrazen trestem alternativní povahy. Mezi alternativní tresty patří například peněžité trest ve formě denních sazeb, veřejně prospěšné práce, zákaz činnosti, a především trest domácího vězení a trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.¹⁰⁸ Velmi důležitý je zmiňovaný trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Tento trest je upraven v trestním zákoníku pod § 76 a má za cíl zabránit projevům chuligánství. Dosah tohoto trestu je však širší, neboť se vztahuje na všechny společenské akce, nejen sportovní, ale i kulturní.¹⁰⁹

Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce může mít dostatečně preventivní i odstrašující účinek. K dosažení preventivního účinku přispívá povinnost odsouzeného dostavovat se podle pokynů probačního pracovníka na určený útvar Policie České republiky v době konání zakázané akce. Uložení této povinnosti probační úředník dosáhne toho, že odsouzený nebude dále páchat trestnou činnost spojenou s diváckým násilím na stadionu nebo v jeho blízkosti a okolí a současně tak bude efektivně kontrolován výkon jeho trestu. Určitou motivací spolupracovat s probačním úředníkem je pro odsouzeného možnost požádat po výkonu poloviny trestu o podmíněně upuštění od výkonu jeho zbytku. Spolupracovat by měl pachatel způsobem stanoveným probačním úředníkem, což zahrnuje především dodržovat stanovený probační plán, plnit programy převýchovy a sociálního výcviku a programy psychologického poradenství. Odstrašující účinek je dán v případě nedodržování uloženého trestu (například pachatel navštívil akci, na kterou platí trest zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce nebo se dalším způsobem snažil zmařit tento trest), nebo jednání pachatele lze právně odsoudit jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst.1 písm. d).¹¹⁰ K dalšímu maření účelu tohoto trestu dochází tím, že bez vážných

---

¹⁰⁸ Prezident České republiky schválil nový trestní zákoník [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=5067&d=298192>

¹⁰⁹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 847-850.

¹¹⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 847-850..

důvodů odsouzený nekomunikuje a nespolupracuje s probačním úředníkem nebo nedodrží jeho pokyny.¹¹¹

Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce lze uložit pouze v případě, kdy byl trestný čin spáchán v souvislosti s návštěvou společenské akce. Tato souvislost musí být zjevná nebo bezprostřední. Trestný čin nemusí být spáchán pouze na místě a v čase konání akce, ale souvislost zůstává zachována, i když se úmyslný trestný čin vztahuje k dané návštěvě společenské akce. Příkladem je situace, kdy dochází k výtržnictví fanoušků už při shromažďování, při cestě na společenskou akci nebo po jejím konci. Patří sem i rvačka uskutečněná až následující den po společenské akci, ale domluvená v den akce. Pokud ovšem dojde ke rvačce například v baru nebo restauraci, jedná se o spáchání trestného činu souvisejícího s fandovstvím, ale ne s konkrétní sportovní akcí, z toho důvodu nelze uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.¹¹²

Soud může uložit zákaz vstupu na akci až v délce deseti let, pokud se pachatel trestného činu dopustil úmyslně a v souvislosti právě s návštěvou zápasu nebo akce. Minimální výměra tohoto trestu není zákonem stanovena, ovšem pro splnění účelu trestu je třeba, aby stanovený trest nebyl ve výměře kratší než několik měsíců. Je-li tento trest ukládán mladistvému, horní hranice trestní sazby nemůže převyšovat 5 let.¹¹³ Podstatou trestu je zákaz účasti odsouzenému na stanovených společenských akcích. Za účast se považuje návštěva takové akce, z toho důvodu tento trest nelze uložit hráči nebo rozhodčímu. Za zákonem stanovených podmínek je možné jim uložit trest zákazu činnosti podle § 73 trestního zákoníku.¹¹⁴

6.10 Analýza bezpečnostní situace na fotbalovém stadionu SK Dynamo České Budějovice a.s.

K vypracování analýzy bezpečnostní situace na fotbalovém stadionu SK Dynamo České Budějovice a.s. za jeden ze zdrojů informací zvolil autor práce řízený rozhovor s generálním sekretářem klubu Milanem Čadkem a další informace byly získány zejména z internetových stránek klubu. Milan Čadek poskytl odpovědi na otázky ohledně role

---

¹¹¹ Zavedení trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce [online]. 2019 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/docDetail.aspx?docid=124330&doctype=ART>

¹¹² ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 847-850.

¹¹³ Prezident České republiky schválil nový trestní zákoník [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [cit. 2020-24-2]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=5067&d=298192>

¹¹⁴ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. s. 847-850.

klubu při zajišťování bezpečnosti na stadionu, role pořadatelské služby, Policie ČR, HZS ČR a také blíže popsal Plán rozestavení pracovníků bezpečnostní a personální agentury. Z internetových stránek byly využity obecné informace o stadionu, plány stadionu a ustanovení návštěvního řádu stadionu.

Fotbalový stadion se v Českých Budějovicích nachází na adrese Střelecký Ostrov 3 a je v provozu už od roku 1940. Jeho kapacita tehdy byla 12000 diváků, z tohoto počtu míst bylo pouhých 1500 určeno k sezení. V roce 2003 až 2008 prošel stadion rekonstrukcí, kdy došlo k přestavbě tribun tak, aby všechna místa na stadionu byla k sezení. Nyní je kapacita stadionu 6681 diváků. Stadion je rozdělen na čtyři tribuny kolem celého hřiště, Západní, Východní, Jižní a Severní tribuna. Východní tribuna je největší a nachází se na ní sektor hostujících fanoušků, který čítá 378 míst. Na Jižní tribuně je vyhrazen sektor pro fanoušky domácího týmu, který má kapacitu 397 míst.¹¹⁵

- **Policie ČR**

Spolupráce klubu a policie funguje na velice profesionální úrovni. Jelikož Policie ČR není při utkání přítomna přímo na stadionu, je nutné, aby klub zařídil její přítomnost mimo něj tak, aby mohla zasáhnout v případě potřeby. Policie na stadion vstupuje až v momentě, kdy pořadatelská služba nezvládá situaci a hrozí újma na zdraví a životech osob nebo značná škoda na majetku. Při tomto opatření hlavní rozhodčí přeruší zápas, hráči odchází do kabin a poté probíhá zásah na místě, kde došlo k provinění. Celé situaci také předchází domluva bezpečnostního manažera, delegáta, hlavního rozhodčího a hlavního pořadatele, který následně požádá velitele opatření přítomného ve velící místnosti na hlavní tribuně, aby dal rozkaz ke vstupu policie na stadion.

Při rizikových utkáních klub zažádá město České Budějovice dopravní odbor, aby uzavřel parkoviště za východní tribunou a v den zápasu je parkoviště od rána uzavřené (v dny mimo utkání parkoviště funguje pro veřejnost).¹¹⁶ V poledne si parkoviště převezme policie a na místo se dostaví zásahová jednotka, jízdní jednotka a štábní vůz monitorující celou situaci. Parkoviště se nachází přímo za sektorem hostujících fanoušků, takže z této pozice jsou policejní jednotky připraveni rychle zasáhnout. Na neriziková utkání není nutné realizovat taková opatření. Klub pouze vznesl požadavek městu, aby se v době

---

¹¹⁵ *Fotbalový stadion Střelecký ostrov* [online]. [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.dynamocb.cz/zobraz.asp?t=zakladni-informace-stadion>

¹¹⁶ Viz. obrázek 1.

utkání v blízkosti stadionu pohybovalo minimálně 15 strážníků městské policie a policejní jednotky jsou připraveni v záloze pro případ, že by došlo k větším nepokojům.

Dva týdny před rizikovými zápasy se sejde Policie ČR, klub a bezpečnostní agentura, aby docházelo k aktuálnímu monitorování situace a výměně zjištěných informací. Policie využívá služeb svých informátorů mezi fanoušky a získává tak informace o počtu fanoušků chystajících se na utkání i o způsobech dopravy. Policie, klub i bezpečnostní agentura tedy dopředu má ponětí o tom, kolik fanoušků přijede a jaké k tomu použijí dopravní prostředky. Policie tak povolá antikonfliktní týmy, kteří jedou na stadion společně s fanoušky. Toto opatření probíhá, pokud fanoušci přijedou do města například vlakem. Po dohodě se pro hostující fanoušky připraví autobus, který je odveze z nádraží přímo na stadion, pokud není zařízena autobusová doprava, policie doprovodí fanoušky až na stadion. V případě, že fanoušci jedou autobusy, které si sami sjednali, v každém autobuse je jeden vedoucí a zodpovědný člověk komunikující s policií. Když se autobusy přiblíží k městu, zodpovědná osoba předá informace policii a ta se následně na autobusy napojí a přivede je až ke stadionu. Hostující fanoušci tedy vystupují u stadionu přímo před svým sektorem, díky čemuž nedochází k nevhodnému chování před utkáním a nevznikají škody v okolí stadion.

Obrázek 1 – Plánek fotbalového stadionu

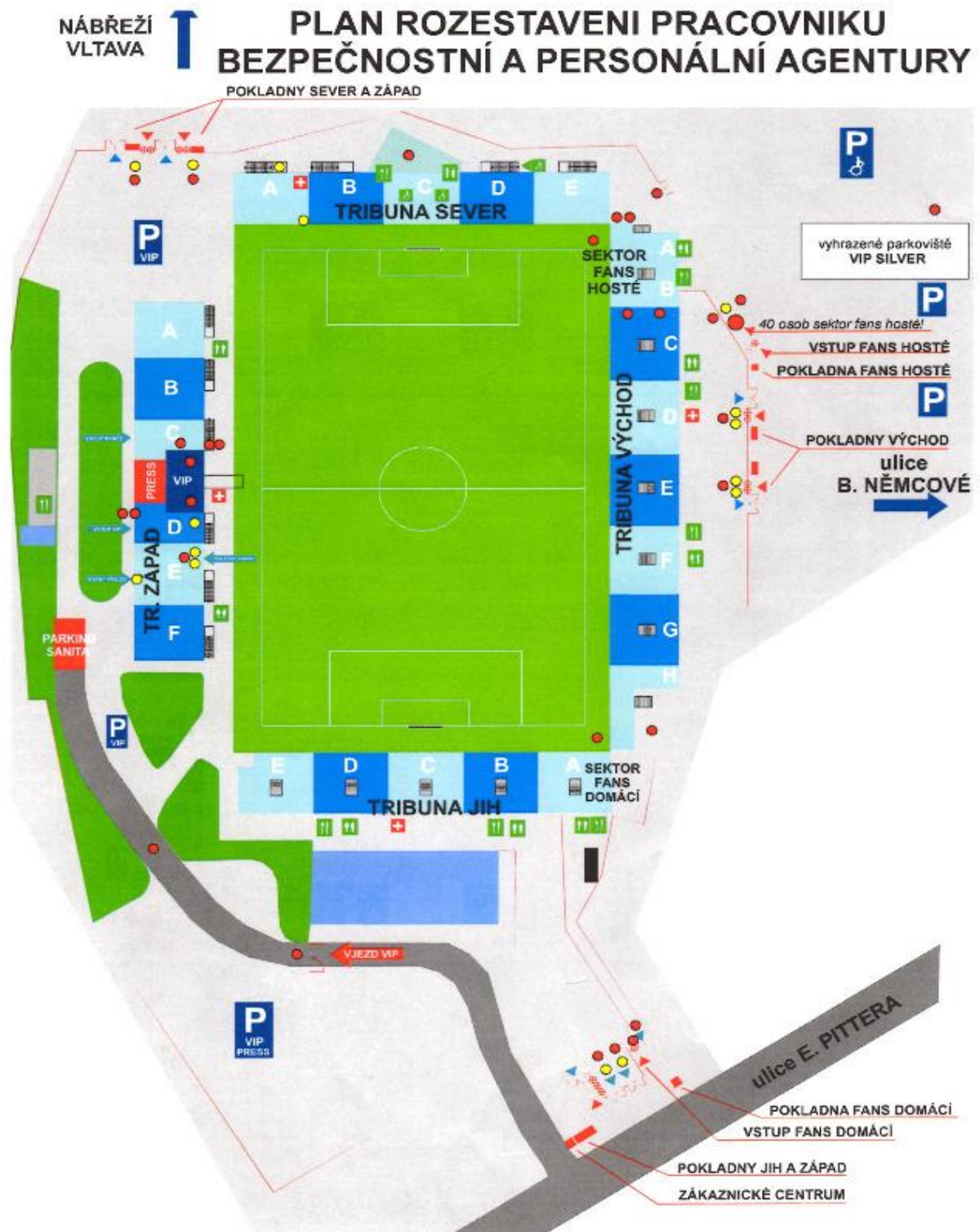
- **Pořadatelská služba**

Pořadatelskou službu na stadionu při domácích zápasech zajišťuje bezpečnostní a personální agentura, kterou si pro tuto činnost najímá klub. Zaměstnanci klubu při utkání plní funkci hlavního a také dalších pořadatelů. Bezpečnostní agentura má za úkol provádět vstupní prohlídky u vstupů na stadion a dohled nad rizikovými místy na stadionu, především sektory domácích a hostujících fanoušků. Personální agentura zajišťuje služby na pokladnách, kde její úkol spočívá v kontrole a prodeji vstupenek. Na nerizikové zápasy je na stadionu přítomno až 60 pracovníků bezpečnostní agentury, z toho zhruba 30 pracovníků je rozmístěných po celém stadionu.¹¹⁷ Na riziková utkání se počty pracovníků zdvojnásobí. Pokud dojde k porušení návštěvního řádu nebo k jiným proviněním, bezpečnostní agentura je povinna pachatele zadržet, identifikovat ho a následně předat Policii ČR. Nepodaří-li se bezpečnostní agentuře pachatele zneškodnit a předat policii, pachatel se identifikuje pomocí kamerového systému.

---

¹¹⁷ Viz. obrázek 2

Obrázek 2 – Plán rozestavení pracovníků

- 1 pracovník personální agentury BOHEMIA MANSCRAFT (15 lidí)
- 1 pracovník bezpečnostní agentury D.I.Seven (30 lidí + dalších až 40 lidí na rizikový zápas)

- **Bezpečnostní prvky stadionu**

Na stadionu se nachází mnoho bezpečnostních opatření, které slouží k tomu, aby nedocházelo k diváckému násilí a jiným protiprávním jednáním. Jedním ze základních opatření jsou oddělené sektory domácích a hostujících fanoušků, díky čemuž nedochází ke střetu těchto dvou táborů a zápas by tak měl mít nerušený průběh. Sektor hostujících i domácích fanoušků je od ostatních sektorů oddělený plotem a ze strany do hřiště je připevněná ochranná síť, která zachycuje předměty, jež fanoušci hází na hrací plochu. V plotech těchto sektorů se nacházejí východy (dveře), u kterých hlídá bezpečnostní agentura s klíči pro případ, že by nastala mimořádná situace. Jednak, aby se Policie ČR dostala dovnitř sektoru a zneškodnila problémové fanoušky nebo pokud by došlo k ohrožení bezpečnosti fanoušků uvnitř, kteří mohou sektor urychleně opustit těmito východy. Při rizikových utkáních se u sektoru hostujících fanoušků zřizuje tzv. nárazníková zóna oddělující sektor od ostatních diváků. Pro tuto zónu se uvolní tři až čtyři řady, čímž se eliminuje ohrožení diváků a Policie ČR má lepší přístup k hostujícímu sektoru. Na stadionu je k dispozici kamerový systém, který hlídá stadion po 24 hodin každý den, a to i mimo zápasy. Kamerový systém má vyústění na dispečinku bezpečnostní agentury, jejímž úkolem je ostraha celého stadionu. Pokud kamerový systém zachytí pachatele, který se provinil proti návštěvnímu řádu stadionu, bezpečnostní agentura tohoto pachatele označí a následně záznam předá Policii ČR. Dalšími bezpečnostními opatřeními jsou turnikety u vchodů na stadion, kde probíhají prohlídky fanoušků.

Za jeden z nejdůležitějších fragmentů zajišťujících bezpečnost na stadionu lze považovat návštěvní řád stadionu¹¹⁸. V návštěvním řádu jsou obsaženy práva a povinnosti návštěvníků. Koupí vstupenky návštěvník s fotbalovým klubem uzavírá soukromoprávní vztah a souhlasí se všemi ustanoveními návštěvního řádu.

Při utkáních je na stadionu přítomný i Hasičský záchranný sbor ČR, jehož členové jsou připraveni zasáhnout pod sektorem domácích i hostujících fanoušků. Jejich úkolem je uhasit a zneškodnit případnou pyrotechniku, která může být vhozena na hrací plochu. Pokud by na stadionu vznikl požár, hasičský má za úkol jeho uhašení, diváci budou evakuováni z tribun a shromáždí se na společných shromaždištích.¹¹⁹ Jako shromaždiště pro Východní tribunu slouží parkoviště, které se za ní nachází, pro tribuny Jih a Západ je

---

¹¹⁸ *Návštěvní řád Fotbalového stadionu Střelecký ostrov* [online]. České Budějovice [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.dynamocb.cz/zobraz.asp?t=navstevni-rad>

¹¹⁹ Viz. obrázek 3.

za shromaždiště určeno VIP PRESS parkoviště za jižní tribunou a pro Severní tribunu je shromaždiště určené před pokladnami sever a západ směrem k Nábřeží Vltava.

Obrázek 3 – Plán stadionu

- **Resumé**

Jednotlivé prvky zajišťující bezpečnost na fotbalovém stadionu Dynama České Budějovice hodnotí autor práce jako dostatečné. Proto aby na stadionu nedocházelo k diváckému násilí je nutná spolupráce fotbalového klubu s pořadatelskou službou, Policií ČR a dalšími subjekty, jako je obecní policie a hasičský záchranný sbor. Na základě dohod mezi těmito subjekty dochází k opatřením, která účinně potlačují divácké násilí nebo ho eliminují již v jeho počátcích. Tato spolupráce probíhá plně organizovaně, tak aby veškeré problémy, které na stadionu nastaly byly včas vyřešeny. Stadion je také patřičně vybaven technikou, která tomuto účelu napomáhá. Vstupní kontroly s bezpečnostními rámy, oplocení sektorů a bezpečnostní sítě kolem něj, kamerový systém, návštěvní řád ukládající povinnosti a oprávnění návštěvníkům, všechny tyto bezpečnostní prvky přispívají k eliminaci násilí na stadionu. Pokud se chuligán nedostane na stadion, nevhodí ze svého sektoru nějaké předměty na hřiště a nedostane šanci ze svého sektoru vběhnout na hřiště, je velká míra pravděpodobnosti, že se žádné divácké násilí na stadionu nenastane. Ovšem i přesto, že stadion disponuje velkým množstvím bezpečnostních opatření, lze najít případy, kdy se fanouškům podaří je překonat. Dle Čadka se nejčastěji jedná o vhození předmětu na hrací plochu, propašování pyrotechniky přes vstupní prohlídku a její následné použití na stadionu.

V reakci na občasné překonání bezpečnostního systému fanoušky autor práce navrhuje následující opatření pro jejich účinnější eliminaci. Prvním opatřením je adresný ticketing, dává fotbalovému klubu možnost určit, kdo bude moci na určitý zápas vstoupit na stadion a kdo ne. Výhodou je, že klub získá informace o všech přítomných divácích a bude tak o nich mít přehled. Bude znát jejich místa k sezení, což by mohlo výrazně napomoci k identifikaci pachatele. Jedná se v podstatě o prodej vstupenek na jméno. S prodejem vstupenek na jméno souvisí i karta fanouška. Její výhoda tkví v tom, že prodej vstupenky lze umožnit pouze osobě vlastníci tuto kartu, naopak nevýhodou je, že bez ní si vstupenku osoba koupit nemůže. Karta fanouška by sice byla efektivním opatřením, ale pro diváky, kteří se jdou na fotbal podívat pouze příležitostně by byla problematická. Kluby by tak přicházely o diváky a klesala by návštěvnost. Dalším opatřením k eliminaci násilím na stadionech jsou mobilní soudy, které ve zkráceném řízení ukládají tresty přímo na stadionu. (Jedná se o improvizovanou soudní místnost přímo na stadionu, kde se nachází soudce a ukládá tresty za spáchaná protiprávní provinění.) Toto opatření bylo zřízeno na několika zápasech naší fotbalové ligy, ale s přibývajícím časem se od toho upustilo. Z pohledu autora by na stadionu mobilní soudy mohly být přítomné, a to

z důvodu, že na fanoušky působí preventivním a odstrašujícím dojmem. Jedno z nejdůležitějších opatření je neustálá modernizace kamerového systému, který se ukazuje být klíčovým bezpečnostním opatřením. S pácháním diváckého násilí neodmyslitelně souvisí pití alkoholu. Zákaz prodeje alkoholu na stadionu by také napomohl v řešení problému diváckého násilí. Společně s omezením prodeje alkoholu by bylo vhodné zpřísnit vstupní prohlídky, které by zahrnovaly i kontrolu hladiny alkoholu v krvi. Posledním doporučením na úseku zlepšení bezpečnostních opatření je instalace rentgenových rámců u vstupu na stadion. Díky tomuto opatření by bylo zabráněno pronášení zakázaných předmětů na stadion a nedocházelo by tak k porušování návštěvního řádu stadionu. Toto opatření by však zpomalilo příchod fanoušků na stadion a před branami stadionu by se mohly tvořit dlouhé fronty. Vzhledem k časové prodlevě a značné ceně tohoto opatření by bylo vhodné umístit rentgenové rámy pouze ke vstupům do sektorů domácích a hostujících fanoušků. Tam je totiž největší riziko vzniku diváckého násilí.

Závěr

Trestná činnost páchaná v souvislosti s diváckým násilím je společensky negativní jev, který je velice obtížné zcela odstranit. Zmíněný problém se objevuje jak v České republice, tak i v jiných státech Evropy i Ameriky. Fotbaloví chuligáni dopouštějící se protiprávního jednání žijí mnohdy dvojitý život, ve svém okolí jsou známi jako spořádaní pracující občané a v den zápasu svého klubu se mění v hlučné a nebezpečné chuligány páchající trestnou činností. Chuligáni jsou svým chováním nebezpeční jak pro slušné diváky na stadionu, tak i lidem, kteří se nachází v jejich dosahu mimo stadion. Trestná činnost se totiž neodehrává pouze v útrobách stadionu, ale probíhá i mimo něj, dochází například k ničení restauračních zařízení a veřejných hromadných prostředků.

V předkládané práci autor blíže popisuje fenomén diváckého násilí, přičemž bylo vysvětleno, co je to divácké násilí, jaké jsou projevy, a jaký má dopad na naši společnost. Dále jsou v práci charakterizováni problémoví fanoušci, nastíněna možná právní kvalifikace skutků páchaných v souvislosti s diváckým násilím, vyjmenována opatření zamezující diváckému násilí včetně trestněprávního postihu pachatelů a provedena analýza bezpečnostní situace na stadionu Dynama České Budějovice společně s návrhy autora k zajištění vyšší míry bezpečnosti na stadionu.

Díky poznatkům z odborné literatury došel autor práce k závěru, že mezi nejčastěji páchané trestné činy v souvislosti s diváckým násilím patří násilí proti úřední osobě, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, ublížení na zdraví a těžké ublížení na zdraví, obecné ohrožení, výtržnictví, rvačka, poškození cizí věci, loupež, krádež, hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob a podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.

Mezi nejúčinnější bezpečnostní opatření na stadionu autor práce zařadil zejména činnost Police ČR, obecní policie, klubu a pořadatelské služby. Tyto subjekty se v největší míře starají o bezpečnost lidí na stadionu a o bezproblémový chod samotného utkání. Za jeden z nejefektivnějších postihů diváckého násilí považuje autor možnost uložení trestu zákazu vstupu na kulturní, sportovní a jiné společenské akce. Zmíněný trest nahrazuje trest odnětí svobody a je tak velice účinný, jelikož pachatelé se zakazují vstup na stanovené společenské akce až po dobu deseti let.

Závěrečnou část práce věnoval její autor prezentaci bezpečnostních opatření na stadionu Dynamo České Budějovice. Autor práce k provedení bezpečnostní analýzy použil informace získané z řízeného rozhovoru s generálním sekretářem klubu Milanem Čadkem a další, které byly získány zejména z internetových stránek klubu. Z provedené analýzy vyplývá, že stadion v Českých Budějovicích je dostatečně vybaven bezpečnostními opatřeními. Nachází se zde moderní kamerový systém, sektory fanoušků jsou odděleny ploty a sítěmi, každý divák musí projít vstupní prohlídkou před zápasem, plocha hřiště je oplocená a pro případ mimořádné události jsou situované únikové cesty a hromadná shromaždiště. Spolupráce klubu, Policie ČR a pořadatelské služby probíhá na profesionální úrovni a všechny tyto subjekty plní své úkoly takřka bezchybně.

Na závěr práce autor přidal konkrétní návrhy bezpečnostních opatření, mezi které patří zejména adresný ticketing, který povoluje vstup na stadion pouze určeným osobám. Karta fanouška, tato karta umožňuje prodej lístků pouze jejím vlastníkům. Pro pravidelné návštěvníky by karta byla efektivním opatřením, na druhou stranu by to znamenalo, že příležitostní divák si vstupenku na zápas bohužel nekoupí. Dalším opatřením jsou mobilní soudy. Mobilní soud je improvizovaná soudní místnost nacházející se na stadionu, ze které soudce ukládá tresty za spáchaná provinění. Zákaz prodeje alkoholu by také pomohl vyřešit problémy diváckého násilí. Posledním opatřením je instalace rentgenových rámu u vstupů. Toto opatření zamezuje pronášení zakázaných předmětů na stadion.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BÍLEK, Pavel. *Demokratický právní stát ve světle práva na bezpečnost*. 1. vydání. vydáno vlastním nákladem, Praha 2004, s. 204. ISBN: 80-239-3851-7.
2. ČERMÁK, Ivo. *Lidská agrese a její souvislosti*. Žďár nad Sázavou: Fakta, 1998, s. 204. ISBN 80-902614-1-8.
3. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 320. ISBN 80-86898-73-3.
4. FRYŠTÁK, Marek. *Trestní právo hmotné: stav k 1.9.2012*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. Právo (Key Publishing), s. 165. ISBN 978-80-7418-159-7.
5. FÜRST, Maria. *Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy*. Olomouc: Votobia, 1997, s. 263. ISBN 80-7198-199-0.
6. GIRTLER, Roland. *Okrajové sociální kultury*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, s. 218. ISBN 80-210-2728-2.
7. GOLDBLATT, David a Johnny ACTON. *Kniha fotbalu: ligy, týmy, taktiky, pravidla*. Praha: Knižní klub, 2010, s. 400. ISBN 978-80-242-2725-2.
8. HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000, s. 776. ISBN 80-7178-303-x.
9. HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. ISBN isbn80-7178-303-x.
10. CHALUPA, Radek. *Efektivní krizová komunikace: pro všechny manažery a PR specialisty*. Praha: Grada, 2012. Komunikace (Grada), s. 176. ISBN isbn978-80-247-4234-2.
11. JELÍNEK, Jiří a kolektiv. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. vyd. Praha: Leges, 2017. s. 976. 733. ISBN 978-80-7502-236-3.
12. JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2010. Student (Leges), s. 904. ISBN 978-80-87212-49-3.
13. KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, s. 219. ISBN 978-80-7435-362-8.
14. LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada), s. 368. ISBN 80-247-1284-9.

15. LE BON, G. *Psychology of crowds*. Southampton: Sparkling, 2009, s. 208. ISBN 9781907230080
16. MAREŠ, Miroslav, Marek SUCHÁNEK a Josef SMOLÍK. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Brno: Centrum strategických studií, 2004, s. 183. ISBN 80-903333-0-3.
17. NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. *Divácké násilí*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007, s. 63. ISBN 978-80-7251-249-2.
18. SEKOT, Aleš. *Sociologie sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 224. ISBN isbn80-210-4201-x.
19. SEKOT, Aleš. *Sociologie sportu: aktuální problémy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 192. ISBN 978-80-210-6181-1.
20. SCHMIDBAUER, Wolfgang. *Psychologie: Lexikon základních pojmů*. Praha: Naše vojsko, 1994, s. 208 ISBN 80-206-0459-6.
21. SCHOLZ, Petr. *Problematika fotbalového diváctví v České republice, aneb, "Quo vaditis, fotbaloví příznivci?"*. Brno: Paido, s. 133. 2018. ISBN 978-80-7315-268-0.
22. SLEPIČKA, Pavel a Jiří PEKÁREK. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadiónech: prevence proti diváckým výstřelkům*. Ilustroval Jiří KOLIŠ. Praha: Olympia, 1990. Spartakus (Olympia), s. 213. ISBN 80-7033-012-0.
23. SLEPIČKA, Pavel. *Divácká reflexe sportu*. Praha: Karolinum, 2010, s. 182. ISBN 978-80-246-1838-8.
24. SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý, 2008, s. 280. ISBN 978-80-903556-3-7.
25. SOUKUP, Václav. *Antropologie: teorie člověka a kultury*. Praha: Portál, 2011, s. 774. ISBN 978-807-3674-328.
26. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář. 2. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 3632. ISBN 978-80-7400-428-5.
27. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. S. 3263. ISBN 9788074001093.
28. VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: k ...* Olomouc: ANAG, 2011-. Právo (ANAG). S. 1367. ISBN 978-80-7263-677-8.
29. VODÁČKOVÁ, Daniela. *Krizová intervence. 2. vyd.* Praha: Portál, 2007, s. 168. ISBN 978-80-7367-342-0.

Elektronické zdroje

1. *Fotbal.cz: Stanovy Fotbalové asociace České republiky* [online]. Praha: © eSports.cz, s.r.o., 2015 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/7>
2. *Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2013 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <http://www.google.com/cse?cx=015489265366623571386%3Aizzrwwg3bmqm&q=dohoda+FAČR&ok.x=16&ok.y=6#gsc.tab=0&gsc.q=dohoda+FAČR&gsc>
3. *Disciplinární řád FAČR* [online]. Praha: Fotbalová asociace České republiky, 2013 [cit. 2020-24-2]. Dostupné z: http://www.fotbal.cz/img/cmfs/komise/legislative/disciplinari_rad.pdf
4. *Prezident České republiky schválil nový trestní zákoník* [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=5067&d=298192>
5. *Zavedení trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce* [online]. 2019 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/docDetail.aspx?docid=124330&doctype=ART>
6. *Psychoanalytická teorie osobnosti, Analytická teorie osobnosti* [online]. 2007, 28.1.2007 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://kamama.estranky.cz/clanky/psychologie/psychoanalyticka-teorie-osobnosti_-_analyticka-teorie-osobnosti.html
7. *Československá psychologie 2014 / ročník LVIII / číslo 3: AGRESIVNÍ CHOVÁNÍ DOSPÍVAJÍCÍCH: PREVALENCE A ANALÝZA VLIVU FAKTORŮ Z OBLASTI RODINY, VRSTEVNICKÝCH VZTAHŮ A ŠKOLY* [online]. 2014 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.eduin.cz/wp-content/uploads/2015/01/Cs%C3%A9my-et-al_agres_CsPsychol2014.pdf
8. *Sport číslo 1 v Česku: Fotbal versus hokej* [online]. [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/526932-fotbal-versus-hokej/>
9. *NÁSILÍ DEFINICE, TYPY, RIZIKOVÉ FAKTORY A IDENTIFIKAČNÍ ZNÁMKY* [online]. 2016 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/3721504-Nasili-definice-typy-rizikove-faktory-a-identifikacni-znamky.html>

10. *Návštěvní řád Fotbalového stadionu Střelecký ostrov* [online]. České Budějovice [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.dynamocb.cz/zobraz.asp?t=navstevni-rad>
11. *Co to znamená slovo rowdies* [online]. 2011 [cit. 2019-12-27]. Dostupné z: http://www.bylans-rowdies.estranky.cz/clanky/rowdies_.html
12. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník* [online]. 2019 [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/trestni-zakonik/cast-1-hlava-5-dil-2-oddil-5-paragraf-77?full=1>
13. *Majetkové trestné činy* [online]. [cit. 2020-02-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/pomoc-obetem-tc-majetkove-trestne-ciny.aspx>
14. *Násilné trestné činy* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/nasilne-trestne-ciny.aspx>
15. *Fotbalový stadion Střelecký ostrov* [online]. [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.dynamocb.cz/zobraz.asp?t=zakladni-informace-stadion>

Ostatní zdroje

1. *Bezpečí na sportovních utkáních – Manuál pro fotbalové kluby*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor bezpečnostní politiky, 2008, s. 29. bez ISBN
2. *Bezpečnostní politika Ministerstvo vnitra: kriminalita, divácké násilí* [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2020-25-2]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>
3. *Prevence diváckého násilí při sportovních utkání – role místních a regionálních orgánů veřejné správy v prevenci násilí při sportovních utkání*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2006, s. 66. bez ISBN
4. *Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích (3. července 2016, Saint – Denis)* [online]. Praha: Senát Parlamentu České republiky, 2018 [cit.2020-24-2]. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/86485/72522/77256>
5. *World report on violence and health* [online]. Ženeva, 2002 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/introduction.pdf

6. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2020-21-3].

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Plánek fotbalového stadionu.....	45
Obrázek 2 – Plán rozestavění pracovníků.....	47
Obrázek 3 – Plán stadionu.....	49